PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 60 lir

Leto XXIV. Št. 86 (6979)

TRST, sreda, 10. aprila 1968

VELIČASTEN POGREB V ATLANTI

Nepregledna množica se je poslovila od velikega črnskega voditelja Kinga

Zadnji Kingov govor pred smrtjo - Predstavniška zbornica bo danes glasovala o zakonu o državljanskih pravicah - V posamezna mesta se počasi vrača mir

ATLANTA, 9. — Danes je bil v Atlanti pogreb črnskega voditelja Martina Luthra Kinga. Pogrebni obred se je začel v baptistični cerkvi v Atlanti ob navzočnosti družinskih članov, ožjih prijateljev in številnih visokih osebnosti.

Pred cerkvijo se je zbrala ogromna množica, ki je šla v sprevodu za krsto, katero so položili na skromen voz, v katerega je bil vpležen mezeg, da bi s tem poudarili revščino črnskega prebivalstva. Na poti, dolgi sedem kilometrov, po kateri je šel sprevod, se je zbralo nad 150.000 ljudi. Udeleženci sprevoda so hodili v vrstah po dvanajst ali petnajst oseb. Peli so himno nenasilja.

Med osebnostmi, ki so se udeležili pogreba, sta bila senatorja Robert in Edward Kennedy, vdova Jacqueline Kennedy, senator Mc Carthu, Richard Nixon, nevjorški guverner Rockefeller. Predsednika Johnsona je zastopal podpredsednik Humphrey. Navzoči so bili tudi nekateri ministri, številni diplomati, industrijci, univerzitetni profesorji ter številni verski predstavniki kakor tudi gledališki in filmski umetniki.

Jacqueline Kennedy je davi obiskala Kingovo vdovo na njenem domu.

Cerkveni obred je začel Kingov naslednik Ralph Abernathy. Govoril je zatem pastor English, ki je poudaril, da je dr. King «pokazal, kako je treba živeti in kako ljubiti». Nadaljeval je: «In sedaj, v katero smer bomo krenili. V smer zmede, ali družbenega življenja? Želimo naj umor tega človeka ne bi uničil njegovega dela.» Zatem je dr. English poudaril, da mora washingtonski kongres brez kompromisov in brez pridržkov odobriti zakonodajne določbe o državljanskih pravicah.

Proti koncu verskega obreda so oddajali zadnji registriran govor Luthra Kinga, v katerem je govoril o svoji smrti. Izjavil je med drugim: «Če bo kdo navzoč na dan moje smrti, ne želim dolgega pogreba. Če boste koga poverili, da ima nagrobni govor, recite mu, naj ne bo dolg. Od časa do časa se vprašujem, kaj bi želel, naj reče. Recite mu, naj ne omeni dejstva, da sem dobil Nobelovo nagrado za mir, ker to ni važno; recite mu tudi, naj ne omeni dejstva, da imam drugih tristo ali štiristo priznanj, ker tudi to ni važno. Recite mu, naj ne govori, kje sem obiskoval šole. Všeč bi mi bilo, ...i bi kdo tistega dne rekel, da je Martin Luther King skušal ljubiti nekoga. Če hočete, recite, da sem bil velik boben, veliki boben pravice. Recite, da sem bil velik boben miru in poštenosti in recite vse druge majhne stvari, ki nimajo važnosti.»

Sindikati so pozvali svoje člane, naj prekinejo delo vsaj za eno uro, večina pristaniških delavcev pa ni delala ves dan. Nekatere črnske organizacije so napovedale za danes splošno stavko. Številne železniške družbe so odredile, naj se vlaki ustavijo za pet minut, ko se je začel pogreb. Danes so ukinili tudi številne športne prireditve in tekme. V New Yorku so zaprti tudi muzeji in borza, v Chicagu borza in trgovinska zbornica.

Po velikih neredin, ki so te dni zajeli 110 velikih in majhnih mest, se polagoma zopet vrača mir. Tu pa tam so še manjši neredi. V številnih mestih je v akciji 20.800 zveznih vojakov, 44.225 pripadnikov narodne straže. Gre za največje število vojaških sil, kar so jih sploh do sedaj mobilizirali v ZDA v zvezi z notranjimi neredi.

V Baltimori pa so še vedno neredi in 10.800 vojakov skuša vzpostaviti red ter preprečiti nove požare. Preteklo noč so bili novi neredi in davi se je še slišalo streljanje.

V Washingtonu je mirno. Danes so vsi uradi in vse trgovine zaprti v znak žalovanja. Noč je potekla mirno. Na glavnih tržiških stražijo vojaki. V mestu še vedno velja policijska ura.

V Pittsburghu, kjer so neredi trajali štiri dni, in sicer prvikrat v zgodovini tega mesta, je tudi mirno, toda še vedno zelo napeto. Davi je prišlo v mesto drugih tisoč vojakov.

Tudi v Chicago se polagoma povrača mir. V tem mestu je 12.000 vojakov. Danes so bile trgovine in šole zaprte v znak žalovanja.

V New Yorku je bilo danes mirno. Incidenti pa so bili na Floridi in v Kentuckyju. Tudi v Debroitu je mirno. Narodna straža bo ostala v mestu do jutri. Zveza poštnih in zveznih uradnikov v tem mestu je določilo nagrado 10.000 dolarjev za tistega, ki bo dal informacije, ki bi omogočile aretacijo Kingovega morilca.

Po prvi ocenitvi znaša škoda, ki so jo povzročili požari in neredi v Washingtonu okoli 13 milijonov dolarjev. Uničenih je bilo 645 hiš, močno je bilo poškodovanih okoli tisoč trgovin.

Ameriško združenje zavarovalnic je sporočilo, da bodo verjetno morale ameriške zavarovalnice plačati nad 30 milijonov dolarjev za škodo, ki so jo povzročili incidenti.

Predstavniška zbornica bo jutri glasovala o vladnem načrtu zakona o državljanskih pravicah. Komisija zbornice, ki je do sedaj zadrževala ta načrt, je danes sklenila, da ga predloži zbornici, in domnevajo, da bo odobren. Zakon je senat že odobril. Ta med drugim prepovedu je vsako obliko diskriminacije pri dodeljevanju stanovanj.

Posvetovanje Tito-Sato

TOKIO, 9. — Predsednik republike maršal Tito in predsednik japonske vlade Sato sta skupno s svojimi sodelavci danes v Tokiu na poldrugournem razgovoru razpravljala o mednarodnih vprašanjih, posebno o položaju v Vietnamu in na Bližnjem vzhodu, o pobudi Jugoslavije za sklicanje konference nevezanih držav na vrhu in nekaterih dvostranskih vprašanjih

Glede Vietnama sta obe strani pozitivno ocenili najnovejše akcije ZDA in Severnega Vietnama in podprli korake v smeri vzpostavitve miru na tem področju. Glede Bližnjega vzhoda je predsednik Jugoslavije obrazložil znano stališče Jugoslavije do resitve tega vprašanja in podrobno seznanil zastopnike Japonske o svoji pobudi za neposredno zavzemanje nevezanih in drugih držav za ohranitev miru. Zastopniki Japonske so pokazali vse razumevanje za to pobudo.

O posameznih mednarodnih problemih se bosta podrobno pogovorila minister za zunanje zadeve Nikezić in Tokeo Niki, medtem ko bosta Rudi Kolak in Savka Dapčević-Kučar na sestanku z japonskim ministrom za zunanjo trgovino podrobno razpravljala o konkretnih vprašanjih s področja dvostranskih gospodarskih odnosov.

Predsednik republike si je danes ogledal nekatere znamenitosti Tokia. Jutri je na sporedu obisk velike ladjedelnice v Jokohami, kosilo, ki ga bodo v čast predsedniku Titu priredile federacija japonskih gospodarskih organizacij, trgovinsko-industrijska zbornica in združenje Japonska - Jugoslavija ter tiskovna konferenca predsednika Tita.

Sinoči je japonski cesar Hiro Hito priredil v carski palači v Tokiu sprejem, katerega so se udeležili člani cesarske družine in japonske vlade, parlamenta, diplomatskega zbora in številne druge ugledne osebnosti Japonske. Na sprejemu sta Tito in cesar izmenjala zdravici. Cesar Hiro Hito je v svoji zdravici izrekel priznanje pobudam predsednika Tita za ohranitev miru na svetu.

RAZVOJ V ČSSR IN NA POLJSKEM

Češkoslovaška vlada včeraj prisegla Černik in Dubček o novem programu

Za «aktivizacijo» zunanje politike - ČTK objavlja poziv na obnovitev sokolskega gibanja «Rude Pravo» o dogodkih na Poljskem - Danes izvolitev novega poljskega predsednika

PRAGA, 9. — Nova češkoslovaška vlada je davi prisegla predsedniku republike generalu Svobodi. Novi vladi predseduje Oldrich Černik. V vladi je pet ministrskih podpredsednikov in 23 državnih tajnikov.

Predsednik vlade Černik je v svojem govoru izjavil, da se socializem «lahko razvija samo v smeri, v kateri se je razvijal v zadnjem času». O programu, ki ga je izdelal zadnji plenum, je Černik izjavil, da je ta podlaga akcije in diskusije za vsakega komunista in za vse državljane. Izjavil je, da je naloga nove vlade predvsem skrbeti za uresničenje programa, ki je bil določen na plenumu centralnega komiteja. Glavne točke vladnega programa se torej lahko takole povzamejo: zagotovitev demokratizacije družbe, razvoj gospodarstva, zagotovitev vojaške obrambe, uvedba aktivne zunanje politike. Ena glavnih nalog vlade bo, ustvariti jamstva za pravice in svoboščine državljanov, kakor jih jamči ustava.

Černik je nato izjavil, da vlada ne bo več prevzemala nalog in odgovornosti krajevnih organov, ter je poudaril, da se je treba boriti «proti težnjam ki vodijo do kolektivne odgovornosti, in ustvariti sistem konkretne in osebne odgovornosti». Ne sme biti «nobene anonimnosti pri odločitvah in nobene anonimnosti pri odgovornostih.»

O gospodarskih vprašanjih je Černik izjavil, da morajo biti državljani obveščeni o dejanskem stanju. Gospodarska reforma mora odpreti vrata in okna zdravi pobudi v vsej proizvodnji, možnosti, da pride do izraza delovna sposobnost posameznikov, bodisi v industriji kakor v kmetijstvu, v trgovini in drugod. Potrebno bo rešiti tudi vprašanje investicij in vsa socialna vprašanja, kakor so plače, cene in kvalifikacija. Vse to pa se ne bo moglo izvršiti v naglici. Vlada zahteva podporo vseh državljanov.

Glavni tajnik KP ČSSR Dubček je na zborovanju aktivistov v Pragi poudaril politiko stranke v procesu demokratizacije. Pri tem mora imeti stranka vodilno vlogo, poživiti je treba razne ustanove. Zunanja politika se mora bolj aktivizirati. Pripraviti je treba kongres stranke toda ne prenaglo.

Dubček je omenil nevarnost, da nevarnost kontrarevolucionarne anarhije ni še popolnoma izginila in da še vedno opažajo anarhistične tendence tam, kjer se ne spoštujejo teze partije in njena etika.

Glede vodilne vloge partije je Dubček izjavil, da se ni moč odreči temu stališču, čeprav ne sme veljati kot dovršeno dejstvo, temveč si je treba pridobiti zaupanje ljudstva. Glede drugih socialnih organizacij je poudaril potrebo ustvaritve funkcionalnega sistema, «v katerem naj vse organizacije delajo pod demokratičnim nadzorstvom državljanov».

Glede kongresa je poudaril resolucijo zadnjega plenuma, ki poudarja potrebo sklicanja kongresa, toda ne na izrednem zasedanju, to se pravi, da ga je treba prej primerno pripraviti.

Glede gospodarstva je Dubček izjavil, da je treba predvsem spraviti v tek novi gospodarski sistem. Poudaril je, da gre za temeljito gospodarsko reformo, katere namen je ustvariti nov socialistični gospodarski sistem, ki naj temelji na sintezi med načrtovanjem in trgom in to sintezo je treba še izdelati in spopolniti. Poudaril je tudi potrebo pravne zagotovitve svobode izražanja in zborovanja, «toda ta svoboda se ne bo smela slabo izkoriščati». «Nobena demokracija ne more živeti samo od svobode izražanja.»

Glede zunanje politike je Dubček izjavil, da mora ta ustrezati nalogam in pogojem vsake družbe. Poudaril je «nedotakljivost socialističnega značaja češkoslovaške demokracije ter nedotakljivost zavezništva in sodelovanja s Sovjetsko zvezo in z drugimi socialističnimi državami, nevmešavanja v notranje zadeve ter mednarodne solidarnosti».

Poudaril je nato potrebo «aktivizacije» češkoslovaške zunanje politike in je dodal, da je treba s tem razumeti predvsem aktivnejšo zunanjo politiko v Evropi in predvsem v srednji Evropi, da se okrepijo odnosi miru v Evropi ter sodelovanje med državami z različnim režimom.

Agencija ČTK objavlja poziv preživelih članov vodstva Sokolov. Podpisniki poziva napovedujejo obnovitev dejavnosti in sporočajo, da se je ta organizacija pred razpustitvijo, pridružila demokratičnemu socializmu. V pozivu je rečeno, da bo organizacija, po svojem značaju in svojih vedno mladih idejah, lahko postala eden zanesljivih temeljev za uspeh novega političnega kurza socialistične demokracije.

V Bratislavi so slovaški študenti je šli v sprevodu po mestnih ulicah in zahtevali takojšnjo izvedbo federalnega sistema, ki naj zagotovi enakost med Čehi in Slovaki. Bratislavska «Pravda» pa poziva skupščino, naj kolikor mogoče hitro odobri načrt zakona o rehabilitaciji.

«Rude Pravo» objavlja komentar o dogodkih na Poljskem in pravi, da dobiva na Poljskem obliko politična borba, katere početki segajo v leto 1956, t. j. leto, ko se je Gomulka vrnil na oblast. List piše, da so razlogi, ki so jih prej navedli za nerede v Varšavi, samo izgovor nekaterih političnih sil v državi, da bi izvajale pritisk.

Češkoslovaški filozof Kosik piše, da je filozofska fakulteta praške univerze povabila poljska filozofa Barezka in Kolakovskega, naj prideta v Prago. List piše, da je to v skladu z načeli človeške solidarnosti, zato da se «dovoli poljskim filozofom, da svobodno razvijajo svoje socialistične, humanistične in napredne ideje». Kosik poudarja, da sta omenjena filozofa znana po vsej Evropi kot velika humanistična in marksistična uma.

VARŠAVA, 9. — Danes je bilo plenarno zasedanje poljskega sejma. V začetku seje je predsednik prebral dve pismi: prvo je poslal predsednik republike Ochab, ki prosi, naj ga razrešijo iz zdravstvenih razlogov. Drugo je poslal predsednik vlade Cyrankiewicz, ki napoveduje spremembe v vladi.

Ker je predsednik izjavil, da morajo predvsem odobriti štiri točke dnevnega reda, ki je bil že prej določen, bodo verjetno razpravljali o Ochabovi ostavki in o izvolitvi novega predsednika ter o spremembah v vladi šele na jutrišnji seji.

ZAKLJUČENA VSEDRŽAVNA KONFERENCA PSU

Program stranke za volitve je bil soglasno odobren

Lombardi soglaša z ekonomskim, socialnim, upravnim in šolskim programom, pridržke pa ima glede zunanje politike

RIM, 9. — Danes se je nadaljevalo delo vsedržavne konference združenih PSI-PSDI pod predsedstvom De Martina. Prvi je govoril prof. Francesco Forte, ki se je ustavil ob problemu zaposlenosti in ob reševanju tega problema, kot ga nakazuje socialistični program. Posebej je Forte pokazal na hud pojav brezposelnosti na področju inteligenčnih poklicev.

V debato je potem posegel Riccardo Lombardi, ki je izrazil svojo soglasnost z ekonomskim, socialnim, upravnim in šolskim programom, nesoglasnost pa s politično linijo. Nenni, je dejal Lombardi, postavlja politiko stranke v prihodnji legislaturi v tesen in ozek tristranski okvir atlantizma, vladnega zavezništva s KD in zaprtja na levo. Glede prve točke, je dejal Lombardi, pa je levica stranke mnenja, da je treba takoj spet pretresti vprašanje atlantskega zavezništva, izhajajoč od zavrnitve brezpogojnosti italijanske soudeležbe pri morebitnih konfliktih. Ta brezpogojnost izhaja iz integracije italijanskih oboroženih sil z oboroženimi silami ZDA.

Nadaljujoč svoj govor je Lombardi dejal, da se je politična slika danes radikalno spremenila in skoraj popolnoma preobrnila v primerjavi s sliko v tistem času, ko je bil koristen obrat k levi sredini. Tedaj je reformistična politika povzročila alarm in prevratne poskuse na desnici. Danes po povzroča ustavljanje in izvolitev reformistične politike vedno večje nezaupanje in razočaranje na levici. Na to nezaupanje ni mogoče odgovoriti s ponovitvijo vlade, ki je dala vse, kar je dobrega ali manj dobrega mogla dati, a je ni mogoče privesti nazaj na začetne pozicije razen za ceno odstranitve dorotejskega gospodarstva znotraj KD.

Po mnenju Lombardija bi se morala socialistična volilna kampanja voditi predvsem proti KD, na kateri je največja odgovornost za izpraznjenje reformistične politike vlade in za izvolitev realne vsebine iz reform. V parlamentu bi bilo treba ustvariti večinsko levico, v kateri naj bi bila socialistična stranka močno okrepljena z glasovi delavcev.

Enainpetdeset odstotkov glasov na levi — je dejal Lombardi — še ne bi avtomatično pomenilo rojstva leve večine, ki bi bila sposobna vladati, pač pa bi pričela povsem nov in pozitiven položaj, omogočila bi razvoj alternative, osvobodila bi demokratične sile v KD, omogočila bi socialistični stranki pravo svobodo izbire in končno bi komuniste obvezala, da bi na ne protisloven način dokončili perspektivo svoje razpoložljivosti pri delitvi odgovornosti večine ali vlade. V ostalem pa, je dostavil Lombardi, morajo komunisti vedeti, da v Italiji ni verjetne perspektive enotnosti na levici brez navzočnosti dovolj močne socialistične stranke, ki je lahko veljaven in svoboden sogovornik in ne vazal za kolonializacijo.

Za Lombardijem je govoril Cattani, ki je govoril predvsem o zunanji politiki ter pri tem o mednarodnem mestu Italije. Dejal je, da soglaša z Nennijem, da je zelo težka kaka pomembna revizija atlantskega pakta. Udeležba Italije v atlantskem paktu je za Cattanija izven diskusije in prav tako je — in bo — zanj izven diskusije vprašanje udeležbe komunistov na oblasti. Obširneje je govoril tudi minister za zunanjo trgovino Tolloy, tajnik CGIL Mosca, Cascio, Picciotto, Coppo in ob zaključku zasedanja Tanassi. Po kratki prekinitvi je govoril De Martino, nato pa je Tanassi, ki je sedaj predsedoval, dal na glasovanje med drugim dnevni red, ki so ga predložili Garosci, Arfè in Battara in ki se nanaša na usmrtitev Luthra Kinga. Navzoči so stoje poslušali besedilo, ki z ogorčenjem zavrača vsako obliko rasizma kjerkoli na svetu. Nadalje je Tanassi predložil, da se v centralni komite kooptira Luigi Locoratolo, ki je bil do nedavnega eden od voditeljev PSIUP in je občinski svetovalec v Neaplju.

Pred glasovanjem o programu je Lombardi izjavil, da leva manjšina odobrava program in glasuje zanj, vendar s pridržki, ki jih je izrazil že Giolitti in posebno še Lombardi sam, o zunanji politiki. Dokument je bil potem soglasno odobren. Zaključni govor je imel Nenni, ki je vse pozval, naj se z vsemi svojimi močmi potrudijo za uspeh stranke pri volitvah.

Konferenca naprednih sil Sredozemlja

RIM, 9. — Vse sredozemske države so življenjsko zainteresirane, da se področje Sredozemlja spremeni v področje miru, varnosti in enakopravnega sodelovanja. Samo tako narodi Sredozemlja lahko svobodno razvijajo in izboljšajo pogoje svojega življenja, je poudaril generalni tajnik SZDL Jugoslavije Beno Zupančič, vodja jugoslovanske delegacije na prvi konferenci naprednih strank in gibanj Sredozemlja, ki se je danes pričela v Rimu. Poudaril je, da položaj v Sredozemlju že delj čas zaskrbljuje, in pri tem posebno omenil izraelski napad na arabske države, pred katerim je prišlo do udara v Grčiji in se je ogrožala neodvisnost Cipra.

Zupančič je govoril o dogovorjeni platformi sedanje konference in o širini sil, ki bi se po mišljenju Jugoslavije morale zbrati okrog antiimperialistične akcije v Sredozemlju. Jugoslavija je za smer, ki je bila dogovorjena na posvetovalnem sestanku v Rimu kot dolgoročni smoter delovanja sredozemskih gibanj. Z dosedanjim delom, je poudaril zastopnik Jugoslavije, nam je uspelo postaviti nekatere solidne splošne elemente napredne akcije in dolgoročne aktivnosti Sredozemlja, kar vliva zaupanje, da bomo na tej konferenci lahko krenili naprej in na isti osnovi odpirali platforme sodelovanja antiimperialističnih, naprednih sil in miroljubne politike Sredozemlja. Na tej osnovi bo, po besedah Zupančiča, jugoslovanska delegacija predložila osnutke dokumentov, v katerih so prikazane glavne ideje in naloge za razvoj sredozemske aktivnosti.

Na današnjem delu konference so govorili zastopniki gibanj iz Italije, socialistične stranke proletarske enotnosti, zatem Maroka, Cipra, gibanja ACL in ZAR. Na konferenci sodelujejo delegacije narodnoosvobodilne fronte Alžira, arabske socialistične unije, KP Francije, združene socialistične stranke Francije, ciprskega gibanja ACL, sirijske stranke Bas, unije ljudskih sil Maroka, KP Maroka, delavske stranke Turčije, SZDL Jugoslavije, grške levice EDA, KP Španije, španske fronte, KP Grčije in nacionalne patriotske fronte Portugalske. Kot opazovalci sodelujejo na konferenci delegacije afroazijske solidarnosti in svetovnega sveta za mir.

SKOPJE, 9. — V Skopju se je danes v organizaciji Unesco pričel tridnevni sestanek balkanskih seizmologov, ki proučujejo program organizacije seizmološkega omrežja na Balkanu. Na sestanku so strokovnjaki iz Bolgarije, Romunije, Turčije, Grčije in Jugoslavije in zastopniki organizacije OZN za izobrazbo, znanost in kulturo.

33 mrtvih pri letalski nesreči

SANTIAGO, 9. — Letalo vrste «DC-6» s 33 potniki je včeraj strmoglavilo na pobočju hriba južno od Coihaique. Kmetje, ki so videli strmoglaviti letalo, so izjavili, da je to eksplodiralo. Čilska policija je javila, da so vse osebe, ki so bile v letalu, mrtve. Funkcionarji letalske družbe so izjavili, da so vse mrtve osebe, 32 ali 33, čilski državljani.

Sneg v Sloveniji

BEOGRAD, 9. — V skoro vseh krajih Jugoslavije je danes temperatura naglo padla. V vzhodni Liki je zapadel sneg kakor tudi v nekaterih drugih krajih, posebno pa v vzhodni Slavoniji, kjer je neprenehoma snežilo deset ur. Današnje temperature so se gibale ob 13. uri v Sloveniji od +3 na Jezerskem do +13 v Kopru. Na Kredarici je živo srebro padlo na —10 stopinj. Sneg je padel na vseh planinskih področjih na Kredarici in na Jezerskem, v Planici, na Veliki Planini, na Krvavcu in na Ljubelju, na Voglu nad Bohinjem in na Komni.

Kozmos 211

MOSKVA, 9. — Sovjetska zveza je danes izstrelila «Kozmos 112». Vse naprave delujejo brezhibno. V Moskvi se sprašujejo, če ni mogoče «Kozmos», ki so ga danes izstrelili, v vzročni zvezi z nedeljsko izstrelitvijo «Lunika 14», ki potuje proti Luni.

U Tant v Bruslju

BRUSELJ, 9. — Glavni tajnik OZN U Tant prišel danes v Bruselj na dvodnevni uraden obisk. Zvečer ga je sprejel belgijski kralj. Jutri se bo pogovarjal s predsednikom vlade.

Pred odhodom iz Haaga je U Tant izjavil, da ni umestno govoriti o stikih, ki jih je imel v zadnjih dveh dneh glede Vietnama. Dodal je, da je bil razvoj v zadnjih dneh bolj spodbuden kakor razvoj v mnogih letih. Pripomnil je, da je poleg Ženeve predlagal za razgovore še drugi dve prestolnici.

Zasedanje CK KP SZ

MOSKVA, 9. — Agencija Tass je javila, da se je davi začelo v Moskvi plenarno zasedanje centralnega komiteja KP SZ.

Prvi tajnik Brežnjev je podal poročilo o nujnih vprašanjih mednarodne politike in o borbi KP SZ za enotnost svetovnega komunističnega gibanja. V debato so posegli številni govorniki.

Danes se je v Moskvi nadaljevalo delo izrednega zasedanja sveta svetovne sindikalne zveze, na katerem razpravljajo o okrepitvi solidarnosti z Vietnamom in o pomoči Vietnamu. Na zasedanju sodeluje 72 delegacij. Zvečer so delo prekinili in ga odložili na jutri. Še prej pa so z enominutnim molkom počastili spomin črnskega voditelja Martina Luthra Kinga.

Japonska delegacija v Beogradu

BEOGRAD, 9. — Danes je prispela v Beograd gospodarska delegacija Japonske, v kateri so zastopniki zunanjega ministrstva, trgovine, tokijske banke in nekaterih vodilnih japonskih podjetij Japonska delegacija, ki vrača obisk jugoslovanski delegaciji ki je januarja obiskala Japonsko, se bo med bivanjem v Jugoslaviji pogovarjala s članom zveznega izvršnega sveta Cetinićem, zastopniki zveznega tajništva za zunanjo trgovino, državnega tajništva za zunanje zadeve in z drugimi gospodarskimi krogi o napredku blagovne izmenjave, industrijsko - tehničnega sodelovanja in o možnostih skupnega vlaganja kapitala.

POSVETOVANJA V CAMP DAVIDU

Johnson je odgovoril Hanoju na predlog o začetku pogajanj

Verjetno se bodo razgovori začeli v neki azijski prestolnici - Nadaljuje se bombardiranje Severnega Vietnama - Še vedno spopadi v Juž. Vietnamu

WASHINGTON, 9. — Ameriški predsednik Johnson je prispel sinoči v Camp David, kjer se je danes pogovarjal s poslanikom v Sajgonu Bunkerjem, z državnim tajnikom Deanom Ruskom in s tajnikom za obrambo Cliffordom.

Danes je Johnson izjavil časnikarjem, da je odgovoril na predloge Hanoja o datumu in kraju začetnih pogajanj. Izjavil je: «Ponovno smo v stiku s Hanojem in razpravljamo o nekaterih krajih, ki bi bili sprejemljivi za obe strani.» Johnson je tudi izjavil, da so bile ZDA v stiku s svojimi zavezniki, odkar so v ponedeljek dobile neposredno sporočilo iz Hanoja. Dalje je sporočil, da se bo krog udeležencev posvetovanj v Camp Davidu razširil. Udeležila se jih bosta tudi njegov osebni predstavnik za pogajanja s Severnim Vietnamom Averell Harriman in pomočnik državnega tajnika za Daljni vzhod William Bundy.

V poučenih krogih menijo, da bo prvi stik med Američani in severnimi Vietnamci verjetno v neki azijski prestolnici, verjetno v Novem Delhiju.

V Sajgonu je ameriški vojaški predstavnik izjavil, da ameriško letalstvo ni že peti dan zaporedoma bombardiralo področij severno od 19. vzporednika. Bombardiralo pa je kraje južno od tega vzporednika.

Glede kopenskih operacij v Južnem Vietnamu je ameriški predstavnik izjavil, da se je njin moč v zadnjih 24 urah zmanjšala. Večji spopad je bil edinole na sektorju Khe Sanha med južnovietnamskimi padalci in osvobodilnimi silami.

Ponoči so osvobodilne sile vdrle v oporišče ameriških vojakov blizu Qui Nona ter povzročile eksplozijo dinamitnih nabojev in min. Pet Američanov je bilo ubitih 28 pa ranjenih. Poleg tega so osvobodilne sile obstreljevale z minometalci ameriško oporišče Quang Tri.

Hujša poškodba podtajnika Ceccherinija v Pordenonu

PORDENON, 9. — Hujša nesreča je doletela podtajnika v notranjem ministrstvu Guida Ceccherinija, ko se je danes popoldne peljal na sprejem k pordenonskemu prefektu ob ustanovitvi nove pordenonske pokrajine. Ko je ustavil avto in šel nato peš čez cesto, ga je podrl neki «1500». Ceccherinija, ki je izgubil zavest, so z njegovim avtomobilom takoj prepeljali v bolnišnico. Primarij prof. De Marchi je ugotovil razne poškodbe, vendar je stanje zadovoljivo. Podtajniku se je že tudi vrnila zavest. Takoj ga je obiskal vladni komisar za Furlanijo - Julijsko krajino prefekt Cappellini, potem prefekta iz Pordenona in Vidma ter drugi predstavniki oblasti.

TISKOVNA KONFERENCA NA SEDEŽU KPI V RIMU

Longo o stikih z nemškimi socialnimi demokrati

Dolgo je obravnaval vprašanje dialoga s katoličani

RIM, 9. — Dogovor s katoličani, enotnost levice za sestavo nove večine, kritika politike levega centra, razgovori med delegacijo KPI in predstavniki nemške socialdemokratske stranke, sestanek o evropski varnosti, ločitev zakona in obnova konkordata, KPI in nov položaj v evropskih komunističnih državah, so bila vprašanja, o katerih so razpravljali na današnji tiskovni konferenci, ki jo je glavni tajnik KPI Longo sklical na sedežu v Ul. Botteghe Oscure.

Longo je najbolj vztrajal pri vprašanju dialoga s katoličani, do katerih KPI, kot jo obtožujejo, nima dvojnih mer. «Mi», je rekel Longo, «smo z zadovoljstvom pozdravili nekatera stališča ekumenskega koncila, enciklik in stališča Janeza XXIII. ter Pavla VI., ker so se gibala po smeri naše akcije, kritizirali pa smo tiste konservativne cerkvene sile, ki so šle v nasprotno smer.» Longo je izjavil, da so nekatere katoliške osebnosti, ki so bile v KD, sprejele poziv Parrija za novo levico. Te sile so pokazale veliko borbenost in so povabile katoličane, naj nimajo več KD za lastno stranko, temveč naj volijo po lastni vesti. Tajnik KPI je izrazil mnenje, da je njegova stranka napravila vse v korist tega gibanja, ki bi moralo prekoračiti meje levega centra do vprašanja politične in socialne obnove države. Longo je izjavil, da se lahko k sestavi nove večine pripomore, tudi če si «zunaj soban z gumbi», ter je pripomnil, da so šle opozicijske sile (KPI in PSIUP) bolj potrebam države nasproti kot socialisti, ki so podvrženi KD in njeni umirjevalni struji.

O Fanfaniju je Longo odgovoril nekemu novinarju, da «včasih dobro pridiga, ravna pa se ne nikoli po besedah». «Dokaz imamo v dejstvu, da izraža drugačna mnenja kot Moro in vlada, dejansko pa sledi njunim smernicam. Niti si ni upal, je dodal Longo, zahtevati, kot so storile vse druge države, da Američani prenehajo bombardiranje Severnega Vietnama. Italija bi se morala ločiti od gospodarske in vojaške politike ZDA ter od političnih perspektiv ameriškega imperializma, ki ogroža mir.» Po Longu bi se morala Italija lotiti politike sodelovanja v obojestransko korist z deželami tretjega sveta.

O ločitvi je spregovorila Nilde Jotti, ki je odbila predlog o referendumu. Najprej bi bilo treba priznati ločitev, ki jo, kot so ugotovili tudi v komisiji poslanske zbornice za ustavne zadeve, ne izključuje niti konkordat. Referendum pa bi prišel šele v poštev za morebitno odpravo razporoke.

Precej govora je bilo o stikih italijanskih komunistov s predstavniki socialdemokratske stranke Nemčije. Longo sam je imel prvi stik najprej z Brandtom in nato, med kosilom, ki ga je Saragat priredil na Kvirinalu, daljši razgovor s Kiesingerjem. S kanclerjem, ki je po mnenju Longa izzval razgovor, sta se menila o KP Nemčije, ki so jo pahnili v ilegalo, o konferenci o evropski varnosti, o priznanju Vzhodne Nemčije in o politiki popuščanja napetosti. Longo je imel vtis, da je Kiesinger že vedel o stikih komunističnih novinarjev s predstavniki evropskih social - demokratskih strank in tudi nemške. V naslednjem sestanku med delegacijama obeh strank so «brez hinavščine in pretvare z ene in druge strani» razpravljali o istih vprašanjih in proučili možnost akcije, s katero bi dosegli iste cilje. Longo, ki je pripomnil, da bo čez nekaj mesecev nov sestanek, je zanikal, da bi bilo govora o kakem posredovanju za rešitev vprašanja obeh Nemčij.

Longo in Ingrao sta potrdila, da je KPI za konferenco o evropski varnosti, ki jo je pred nedavnim predlagal Fanfani, toda o varnosti «resnične Evrope, katere ZDA niso sestavni del». Po odgovorih o položaju v ČSSR in drugih komunističnih državah, pri čemer se je Longo skliceval na Togliattijev memorandum iz Jalte in potrdil, da mora vsaka država iti po lastni poti, je odgovoren za tisk in propagando Occhetto orisal novinarjem «Poziv — program» KPI za politične volitve.

Podlaga temu so nekatere ideje: mir in obramba neodvisnosti in nacionalnega dostojanstva, popoln in skladen razvoj demokracije, nova vrsta gospodarskega razvoja, ki naj zagotovi delo in izboljšanje življenjskih pogojev delavcev, začetek reševanja vprašanja juga in kmečkih problemov, reforma in obnova družbenega življenja s posebnim poudarkom na emancipaciji žena in mladine.

Ministrstvo za javna dela

Rim, 10. aprila 1968

Avtomobilisti,

danes začenjamo «VI. vsedržavno kampanjo za varen cestni promet».

Vtem ko smo pri dosedanjih kampanjah pozivali vozače, naj upoštevajo prednostno pravico in naj upoštevajo pravila, ki se tičejo prehitevanja, vas tokrat opozarjamo, da še posebno upoštevate brzino svojih vozil in da jo vedno prilagodite vremenskim razmeram, stanju cest in gostoti prometa.

Stalno kontrolirajte brzino in naj vas ne zapelje moč vozila, za katerega krmilom sedite.

Kakor ste že storili do sedaj, podprite naše napore za uspeh te kampanje in vsi skupaj se potrudimo, da bodo bližajoče se praznike mogli vsi preživeti v sreči.

Zahvaljujemo se vam za sodelovanje; hkrati se zahvaljujemo oblastem in ustanovam, ki skrbijo za varen promet na naših cestah. Hkrati voščimo vsem srečne praznike.

Giacomo Mancini
minister za javna dela

Vreme včeraj. Najvišja temperatura 13,9, najnižja 8, ob 19. uri 12,2 stop., vlaga 20 odst., zračni tlak 1023,9 raste, veter 15 km severovzhodni, nebo jasno, padavine 0,6 mm, morje skoro mirno, temperatura morja 13,4 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, SREDA, 10. aprila
MARKO
Sonce vzide ob 5.28 in zatone ob 18.44. — Dolžina dneva 13.16. — Luna vzide ob 15.25 in zatone ob 4.25.
Jutri, ČETRTEK, 11. aprila
FILIP

OD DANES DO 21. APRILA

Kampanja za varnost na cestah v znamenju poostrenih ukrepov

Poziv vladnega komisarja dr. Cappellinija po radiu vsem voznikom motornih vozil
Prometne izvidnice po mestu in v okolici - Agenti v uniformah in v civilu

Avtomobilisti, pozor! Danes se začne kampanja za varnost na cestah, ki bo trajala do 21. aprila. Vozite previdno, spoštujte predpise cestnega zakona in pazite na prometne znake, sicer vas bodo odpeljali v bolnišnico, ali vam bodo odvzeli prometno knjižico, ali pa boste plačali globo. Tako boste pokvarili praznike sebi, svojim in drugim.

Vsem šoferjem želimo, srečno vožnjo brez nesreč in glob. Opozorilo pa velja ne samo zaradi tega, ker bo te dni ob velikonočnih praznikih večji promet na cestah, ampak tudi zaradi tega, ker bodo od danes do 21. aprila poostrili nadzorstvo in ukrepe proti brezvestnim in neprevidnim šoferjem, ki bodo kršili predpise.

Sedanja kampanja za varnost na cestah, ob priliki velikonočnih praznikov, je že šesta po vrsti. Pristojni organi so sklenili, da za to akcijo ne bodo razdeljevali opozorilnih letakov in postavljali transparentov, pač pa bodo okrepili nadzorno službo, tako v mestu kot na podeželju, zlasti na križiščih, v naseljih, na ovinkih itd.. Za to akcijo niso mobilizirani samo agenti cestne policije, ampak tudi karabinjerji, financarji in mestni redarji. Varuhi prometa ne bodo mirno stali na določenem mestu. Izvidnice bodo neprestano krožile po cestah, in to ne samo s svojimi službenimi vozili, ampak tudi z zasebnimi vozili in brez uniforme. Povsod bodo na preži in globe bodo neusmiljeno padale.

To je zelo resen ukrep in opozorilo. Vsi ukrepi ne bodo kdo ve kaj zalegli če se sami šoferji ne bodo zavedali nevarnosti, ki jo predstavlja neprevidna vožnja ne samo zanje, ampak tudi za njihove svojce in prijatelje; ki se z njimi peljejo v istem vozilu in so jim tako zaupali svoje življenje, ampak tudi za druge voznike in njihove drage.

Vladni komisar dr. Cappellini, ki je včeraj napovedal sedanjo kampanjo, je sinoči naslovil po radiu poziv vsem voznikom, naj vozijo previdno in naj spoštujejo predpise. Poudaril je, da je popolnoma zgrešeno fatalistično sprejemanje dejstva, da večje število avtomobilov pomeni večje število prometnih nesreč. Ne glede na število vozil, bi bilo prav gotovo manj in ne tako hudih in smrtnih nesreč, če bi vsak voznik vozil previdno in bi se zavedal sposobnosti svojega vozila. Marsikdo pozabi na vtis, ki ga je imel, ko je videl okrvavljene razbitine avtomobila, kadar se vsede za volan in pritisne na plin. Potem, ko je že prepozno, se kesa, ali ga sploh ni več med živimi.

Ne bomo ponavljali vseh predpisov za varno vožnjo. Tokrat bi radi predvsem opozorili na dejstvo, da se največ nesreč, z najhujšimi posledicami, zgodi zaradi neprevidnega prehitevanja in zaradi prehitre vožnje, zlasti po naseljih. Zelo nevarne so tudi izrabljene gume in slabe zavore. Šoferje še posebej opozarjamo na gume. Izrabljene gume so zelo nevarne za vožnjo, razen tega pa moraš plačati globo, če pri kontroli to ugotovijo varnostni organi, in te teži obteževalna okolnost, če zakriviš nesrečo.

Ko se te dni odpravljate na krajši ali na daljši izlet, preglejte svoje vozilo in vozite previdno, da boste imeli vesele praznike in da se boste srečno vrnili domov.

Vprašanje o odpovedih stanovanjskih pogodb

Komunistična občinska svetovalca Antonio Cuffaro in Jole Burlo sta poslala županu vprašanje, v katerem mu sporočata, da so v teh dneh hišni lastniki in upravitelji poslali najemnikom z blokirano in s prosto najemnino na desettisoče pisem, s katerimi odpovedujejo najemno pogodbo. S tem, pravita svetovalca, je nastal nevzdržen položaj, ki povzroča veliko zaskrbljenost zlasti delavskim družinam: in upokojencem.

K temu pa je treba še dodati, ugotavljata svetovalca, množični poskus špekulacij s stavbišči. Lastniki dobivajo občinska dovoljenja za rušenje starih hiš, ki jih izkoriščajo za izsiljevanja in nasilne izgone, kar bo povzročilo, da bodo vrgli na cesto več sto družin To bo znatno obremenilo tudi občinski proračun zaradi podpore, ki jo bo morala dati občina prizadetim revnim družinam.

Sedaj je v teku postopek, nadaljujeta svetovalca, za rušenje večjega števila starih hiš v Ul. Settefontane - Matteotti, Ul. Pascoli, Ul. Kolonja, Ul. Donadoni itd. Stanovalci v omenjenih hišah so že dobili pisma o izgonu.

Upoštevajoč vse to, svetovalca vprašujeta župana, kakšne zasilne ukrepe namerava sprejeti občinski odbor, in ali se županu ne zdi, da bi bilo treba ukrenit: sledeče:

Takoj začasno blokirati izdajanje dovoljenj za rušenje starih hiš; poseredovati, da bosta zavod IACP in ustanova GESCAL uresničili svoje programe predvsem v okviru zakona 167; zahtevati povečanje denarnih nakazil za ljudske gradnje ter posredovati, da bodo vsi državni in deželni skladi, ki so določeni za IACP in GESCAL, določeni izključno za gradnjo dejansko ekonomičnih stanovanj z nizkimi najemninami, ki bodo dosegljive revnim delavskim družinam; rekvirirati takoj prosta stanovanja v mestu in jih dati na razpolago revnim izgnanim družinam.

● **Ker so v Ul. A. in F. Nordio** postavili ograjo ob gradbišču, na katerem nadzidujejo stavbo št. 11, je župan izdal odlok, s katerim uvaja prepoved postajanja za vsa vozila v dolžini 10 m vzdolž ograje.

Z vespo padla na tramvajskem tiru

Z rešilnim avtom so sinoči malo pred polnočjo pripeljali v bolnišnico, kjer so ju sprejeli zaradi številnih ran, odrgnin in podplutb po rokah in nogah, s prognozo okrevanja v 8 dneh na ortopedskem oddelku 22-letnega peka Riccarda Gregoria iz Ul. Timeus 7 in 24-letnega točaja Oliviera Broschina iz Ul. Cassa di Risparmio 12. Oba sta izjavila, da sta med vožnjo z vespo po Ul. Giulia v bližini kavarne Firenze zdrsnila na tramvajskih tračnicah in padla.

Zemljišča ob naftovodu in obveze družbe SIOT

O stvari smo sicer že pisali, toda moramo še, ker zadeva ni še rešena, kakor prizadeti zahtevajo. Kakor je znano, so ob gradnji naftovoda skopali globok jarek, da so položili cevi. Naftovod teče od Doline čez Breg in Kras, po Furlaniji in naprej čez Avstrijo na Bavarsko. Ob trasi naftovoda je širok pas, na katerem so zaradi služnosti omejene pravice lastnikov zemljišč, ki so za to dobili odškodnino. V dogovoru za odškodnino zaradi služnosti je tudi obveznost družbe SIOT, da bo poskrbela za to, da se zemljišča ob naftovodu vzpostavijo v prvotno stanje.

Pri gradnji naftovoda, oziroma pri izkopavanju jarka, dovažanju in polaganju cevi, so namreč v mnogih krajih napeljali na bližnja zemljišča material, poškodovali travnike, pašnike in njive. Prizadeti lastniki so pričakovali, da bodo po zaključku del za naftovod v doglednem času uredili zemljišča, kakor je bilo dogovorjeno. Nekaj časa so čakali, potem pa so se pritožili. Odgovorili so jim, naj sami opravijo delo, in so jim za to obljubili odškodnino, ki naj bi bila plačilo za delo, toda ponudili so jim tako malo, da se nikomur ne splača. Ne gre namreč samo za delo. Kjer je opustošen travnik ali njiva, je treba tudi pripeljati gnoj, posejati travo itd. Preteklo je že dobro leto in nič ne kaže, da se bo zadeva rešila. Tako je škoda večja in bo še večja, ker burja, mraz, suša in deževje prav gotovo ne koristijo.

17. IN 18. APRILA V TRSTU

Obisk študijske skupine za deželna vprašanja evropskega parlamenta EGS

V EGS morajo upoštevati posebni položaj in vlogo naše dežele, zaradi česar ji je treba pomagati

Te dni je bil v Trstu gost deželnega odbora tajnik študijske skupine za deželna vprašanja evropskega parlamenta Lagache, ki se je sestal z deželnim odbornikom za načrtovanje Stopparjem. Dogovorila sta se o programu obiska študijske skupine EGS, ki ga bo opravila v Trstu 17. in 18. tm.

Odbornik Stopper, ki mu je predsednik deželnega odbora Berzanti izrecno naročil, da se domeni o programu obiska, je ob tej priliki poudaril, da bodo med bližnjimi stiki lahko predočili organom EGS razna vprašanja Furlanije - Julijske krajine, ki presegajo državni okvir in za katere je treba iskati rešitev v širšem evropskem okviru.

Na ravni EGS so namreč mnenja, da je treba smatrati deželno politiko za bistveno komponento vsakega načrtovanja Pri tem je treba predvsem poseči vmes v zaostalih dezelah, tako da se razlike med eno in drugo deželo ne poglabljajo. Predlanskim, ko so v evropskem parlamentu razpravljali o previdnem sporočilu komisije za deželno politiko EGS, je poslanec Bersani izjavil, da je naša dežela, ki je ob vzhodni italijanski meji, v posebnem položaju, ki ga je treba upoštevati. Pri tem gre predvsem za infrastrukture, ki so potrebne, da omogočijo posebne ugodne tarife v prevozih ter za spodbude in pomoč proizvodnim sektorjem, tako da se omogoči napredovanje. Potrebni pa so tudi finančni posegi EGS. V naši deželi je treba uskladiti sredstva, ki jih dajo na razpolago deželne, vsedržavne in evropske ustanove.

Dežela, kakršna je Furlanija - Julijska krajina, ima v EGS poseben položaj, zaradi česar ji je treba pomagati. Ima pa tudi vlogo mostu nasproti mejnim državam, ki niso vključene v EGS. Odnosi z Avstrijo in Jugoslavijo, oziroma na deželni ravni s Slovenijo in Koroško, spadajo v okvir osnovne zamisli EGS kot skupnosti, ki je odprta nasproti zunanjemu sodelovanju. Isto velja za tradicionalne odnose, zlasti za Trst z Bližnjim in Daljnim vzhodom ter na splošno z državami onstran Sueškega prekopa, kakor tudi z državami, ki so pridružene EGS, ali ki niso.

Obstaja namreč vrsta študij in pobud, ki se ne tičejo samo gospodarskih odnosov (kakor na primer naftovod Trst - Ingolstadt, načrta za gradnjo plinovoda Italija - ZSSR in načrta za mednarodni center za sadje in zelenjavo), marveč tudi kulturne tvornosti in mednarodnih znanstvenih raziskav Pri tem je dovolj, če se spomnimo na mednarodni center za teoretsko fiziko atomske agencije OZN, ki zgledno deluje v Trstu

Upravičeno se pričakuje, da ne bodo pri teritorialni razčlenjenosti vsedržavnega programa pozabili na mednarodno poslanstvo Furlanije - Julijske krajine. Osnovne izbire deželnega programa se namreč vključujejo v vsedržavno ozemeljsko ureditev, ki predvideva ustvaritev gospodarskega in urbanističnega sistema v Benečiji in Furlaniji - Julijski krajini, ki bo nekako ravnovesje nasproti temu sistemu v Padski nižini. Ta sistem bo odprt proti državam srednje in vzhodne Evrope in njegove smeri razvoja bodo potekale skozi beneško in tržaško pristanišče nasproti prelazom na Brennerju in pri Trbižu.

V okviru tega sistema se predvidevajo tri smeri razvoja, med katerimi je tudi smer Benetke - Trst - Jugoslavija z odcepki Videm - Avstrija in Gorica - Jugoslavija. Na ta način se bo tudi lahko bolj razvilo tržaško pristanišče kot srednjeevropsko izhodišče nasproti Srednjemu vzhodu ter kot povezava z jugoslovanskimi in vzhodneevropskimi tržišči.

Na razna deželna vprašanja so opozarjali na številnih sestankih predsednik deželnega odbora Berzanti in deželni odborniki pri ministru zunanjih zadev, pri italijanskem zastopstvu v Bruslju in v krogih EGS. Ti posegi so rodili ugodne rezultate. Tako je komisija EGS odobrila dva deželna zakona, ki govorita o olajšavah za razvoj industrije ter za vključitev goriške in videmske pokrajine, med tiste pokrajine, ki jih je italijanska vlada naznačila evropskemu skladu za usmerjevanje in jamstva v kmetijstvu (FEOGA) kot področja za maksimalne napore.

Zato bo imelo sedanje srečanje deželnih oblasti s parlamentarno evropsko skupino nedvomno ugoden rezultat, tako da se bodo nudile naši deželi bogate perspektive.

Delegacija bo gost deželnega odbora in jo bo vodil podpredsednik skupine Rene Pleven ki je bil svoj čas predsednik francoske vlade. V skupini so štirje podpredsedniki, in sicer demokristjanski poslanec Bersani, nemški demokristjanski poslanec Aigner, francoski poslanec Terrenoire iz skupine evropske demokratične zveze in luksemburški poslanec socialist Wohlfart. V komisiji bodo še naslednji parlamentarci: francoski senator Colin, luksemburški poslanec Herr, nemški poslanec Lenz in belgijski poslanec Petre, vsi demokristjani; štirje socialistični poslanci: Vals (Francoz), Bading (Nemec), Oele (Nizozemec) in Troclet (Belgijec) Končno bosta v skupini še belgijsk liberalec Merchiers in francoski senator Bousch. V delegaciji bo tudi predstavništvo sveta evropskih občin.

Po stopnicah je padel

48-letni Giordano Pavat je včeraj popoldne padel po stopnicah svojega stanovanja v Ul. Gambini 12. Pri padcu si je mož zlomil krajši ali na daljši izlet, preglejte z rešilnim vozom Rdečega križa odpeljati v splošno bolnišnico. Tu so ga sprejeli v ortopedski oddelek, kjer se bo ponesrečenec zdravil tri mesece.

Vespa in avto

Na križišču med Ul. dell'Industria in Ul. Broletto je prišlo včeraj do trčenja med giulio, ki jo je vozil 24-letni Dario Iurada iz Ul. Tonello 21 in vespo, na kateri se je peljal 28-letni Fulvio Modersich iz Ul. delle Cave 20. Vespist si je pri trčenju izvinil desno nogo, da se je moral zateči na zdravljenje v splošno bolnišnico. Tu so mu nudili prvo pomoč: okreval bo v enem ali dveh tednih.

OBČNI ZBOR V KONGRESNI DVORANI TRGOVINSKE ZBORNICE

Gradbeništvo v velikih težavah ker ni odobren regulacijski načrt

V lanskem letu je bilo zgrajenih še manj hiš kot v kritičnem letu 1966 - Zmešnjava v zakonodaji

V kongresni dvorani trgovinske zbornice je bil sinoči občni zbor predstavnikov gradbenih podjetij z našega področja. Na dnevnem redu je bila odobritev proračuna združenja gradbincev za preteklo poslovno leto, in obnovitev vodilnih organov. Zbora se je udeležilo veliko število gradbenih podjetnikov, prisotni pa so bili tudi nekateri predstavniki oblasti in javnih uprav.

Predsednik kolegija tržaških gradbincev inz. G. Canarutto je podal daljše poročilo o delovanju včlanjenih podjetij in o lanskem razvoju gospodarstva na splošno ter se posebej gradbeništva na našem področju. Medtem ko se gospodarska konjunktura v državi polagoma boljša, tako da lahko rečemo, da je nedavni zastoj v glavnem za nami, se v Trstu stvari nikakor ne morejo razviti tako, kakor bi se morale. To velja še zlasti za gradbeništvo, ki brede še vedno skozi velike težave, in katerega položaj se sčasoma celo slabša. Nazadovanje na tem področju pa povzroča občutno škodo tudi v drugih dejavnostih, kajti gradbeništvo predstavlja po važnosti drugo industrijo na Tržaškem, takoj za mehansko industrijo in ladjedelstvom. Približno polovica sredstev, ki se porabijo za gradnjo stanovanjskih hiš, gre za dobave blaga in za delo pomožnih podjetij izven gradbeništva: to se pravi, da se vsak zastoj v gradbeništvu posredno občuti tudi na številnih drugih področjih. Prav zato so javni organi v zadnjih letih namenili gradbeništvu vrsto olajšav in pomoči, saj bi nov razmah gradenj povzročil razmah tudi drugih industrijskih in storitvenih dejavnosti. Toda obseg ugodnih posojil je še vedno omejen — je naglasil inž. Canarutto — in tudi javna dela se ne izvajajo tako, kakor je bilo napovedano. Tako smo v letu 1967, ki naj bi bilo leto novega, močnega razmaha gradbeništva, dejansko zgradili še manj hiš kakor v kritičnem letu 1966. Tudi obseg javnih del je bil lani manjš kakor v letu 1966. Posledica tega je bila, da se je število delavcev, zaposlenih v tej industrijski veji, zmanjšalo.

S posebnimi težavami pa se mora boriti gradbeništvo kar se tiče veljavne zakonodaje: tu se kopičijo določbe državnega, deželnega in občinskega izvora, ki se včasih celo ne ujemajo med seboj. Tako je treba računati z zakonom, ki začasno urejuje materijo prejšnjega urbanističnega zakona iz leta 1942; pred kratkim je dežela izdala svoj urbanistični zakon; splošen regulacijski nacrt za Trst pa je obtičal in povzroča velike težave zaradi začasnih določb, s katerimi so izpolnili vrzel do nastopa novega regulacijskega načrta Govornik je v zvezi s tem očital oblastem, da niso pravocasno izpolnile danih obljub in navedel še druge težave, ki zadržujejo razvoj gradbeništva, tako zlasti previsoko obdavčenje in previsoke socialne dajatve za delavstvo.

Inž. Canarutti se je nato dotaknil petletnega načrta tržaške občine in nedavnega deželnega zakona o gradbeništvu, ter se zadržal zlasti ob predvidenih javnih delih v podporo industriji in trgovini.

Za njim je govoril tržaški župan inž. Spaccini, ki je naglasil, da bo splošen regulacijski načrt za Trst po vsej verjetnosti odobren še v tem mesecu. Prikazal je prizadevanje občinskih organov za sprotno reševanje najvažnejših tržaških vprašanj, med katerimi predstavlja prav gradbeništvo enega izmed najbolj perečih. Zupan je nato navedel še druge probleme, ki terjajo hitro rešitev, tako problem sežiganja smeti problem zaščite Krasa, problem zgodovinskega središča v mestu in problem krožnega železniškega predora.

Nato je spregovoril deželni odbornik za javna dela Masutto, ki je prikazal prizadevanje deželnih organov v zvezi z izvajanjem raznih javnih del, ter naglasil potrebo po tesnem sodelovanju strokovnjakov, operaterjev in javnih organov pri reševanju skupnih problemov, kakršen je tudi problem gradbeništva.

Zbor je na koncu sprejel proračun za preteklo poslovno leto ter izvolil novo vodstvo kolegija za naslednji dve leti.

V novi odbor so bili izvoljeni: za predsednika Guglielmo Canarutto, za podpredsednika Ennio Riccesi, za odbornika pa: inž. Enrico Bonzano, geom. Ugo Cardea, industrijski izvedenec Fausto Fragiacomo, inž. Giulio Giacomelli, geom. Giuseppe Marini, Tullio Rumor, Paolo Tassi, za nadzorni odbor: industrijski izvedenec Valerio Cucchiani, arh. Paolo Kosmaz, inž. Livio Malossi; za razsodišče: inž. Mario Frandoli, geom. Ettore Maccarini in Fernando Rossignoli.

Urnik občinskih kopališč za praznike

Tržaško županstvo — služba javnih občinskih kopališč sporoča, da bodo kopališča poslovala v prihodnjih dneh s tem urnikom:

V ulicah A. Manzoni in P. Veronese: jutri in pojutrišnjem od 7.30 do 18. ure, v soboto od 7. do 19. ure, zaprta pa bosta v nedeljo 14. in v ponedeljek 15. aprila.

Na Opčinah: pojutrišnjem od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure, v soboto od 9. do 12. ure in od 14 do 19. ure; v nedeljo in ponedeljek zaprto.

V Križu: v soboto od 8. do 20. ure, v nedeljo in ponedeljek zaprto.

V Lonjerju: pojutrišnjem od 9. do 20. ure, v soboto od 9. do 20. ure, v nedeljo in ponedeljek zaprto.

Dnevno zavetišče: jutri in pojutrišnjem od 8. do 19. ure, v soboto od 8. do 20. ure, v nedeljo zaprto, v ponedeljek od 8. do 20. ure in v torek zaprto.

Pokrito kopališče «Bruno Bianchi»: v soboto neprekinjen urnik za občinstvo od 12. do 17. ure, v nedeljo in ponedeljek zaprto.

Lažni kontrolor električnih števcev

Dandanes je v modi, da ima vsakdo svoj hobby, svojo zabavo, s katero se najraje ukvarja. Tudi Ettore Burubu, 30 let, po poklicu električar, brez stalnega bivališča, si je izbral tako zabavo, ki pa je nekoliko nenavadna. Burubu ima namreč navado, da hodi po tujih stanovanjih, kjer se izdaja za uslužbenca ACEGAT, ki da mora pregledati števce za elektriko. To bi bil sicer čisto nedolžen hobby, včasih pa gre Burubu v svoji zabavi predaleč.

Tako se mu je zgodilo 5. marca t. l., ko je pozvonil pri vratih stanovanja 75-letne Eleonore Puluzzi por. Pauluzzi v Drevoredu D'Annunzio 44. Priletna žena mu je odprla in ko je slišala, da je uslužbenec ACEGAT, mu je pokazala števec, nato pa mu je obrnila hrbet in se vrnila k svojim opravilom. Tedaj pa je Buruhu zagrabil porcelanasto vazo, ki je stala na bližnji mizi, ter z njo udaril ženo po glavi, nato pa jo urno odkuril.

Ko si je žena opomogla od udarca in od neljubega presenečenja, je najprej šla do zdravnika, nato pa na policijo, kjer je opisala svoje doživetje. Na podlagi njenih podatkov so agenti letečega oddelka kmalu prišli na sled čudaku in tako izvedeli, da ni bil to njegov prvi obisk v tujem stanovanju, čeprav se niso drugi obiski tako razburljivo zaključili. Buruhu je svojo krivdo priznal, tako da so ga prijavili sodnim oblastem pod obtožbo kršitve stanovanjske nedotakljivosti, povzročitve telesnih poškodb (Pauluzzijeva se je morala zdraviti osem dni) ter zamenjave osebnosti. Seveda bo pa treba prej ugotoviti, če je Buruhu umsko popolnoma zdrav.

PRIZADEVANJA POKRAJINSKE UPRAVE

Dela v pokrajinski umobolnici za izboljšanje sedanjega stanja

Nakup opreme za nov paviljon za preglede in zdravljenje moških - Popolnoma bodo prenovili bolnišniško kuhinjo

Glavno postavko pokrajinskega letnega proračuna predstavljajo izdatki (dohodkov je sorazmerno malo) pokrajinske umobolnice in pridruženih zdravstvenih ustanov pri Sv. Ivanu. Ti izdatki povzročajo tudi izredno visok primanjkljaj pokrajinske uprave. Vendar pa so zdravstvene ustanove pri Sv. Ivanu takšne narave, da jih je treba stalno prilagajati času. Umobolnica in bolnišnica za kronične bolezni potrebujeta stalna popravila, hkrati pa nove gradnje zaradi vedno večjega števila bolnikov.

Že vsa povojna leta pokrajinska uprava samo gradi in gradi. Toda dela gredo počasi predvsem zaradi pomanjkanja ali zapoznelosti denarnih nakazil. Kljub temu pa je bilo pri Sv. Ivanu precej narejenega.

Nedavno so pokrajinski upravitelji sprejeli sklep o nakupu opreme za novi paviljon za preglede in zdravljenje moških v psihiatrični bolnišnici. Za opremo bodo porabili 40 milijonov lir. Ta denar bo pokrajinska uprava dobila s posojilom, ki ga bo najela pri Tržaški hranilnici z obrestno mero 7.75 odstotka. Dolg bo povrnila v dvajsetih letih.

Poleg tega je pokrajinski svet nedavno odobril tudi sklep o denarni podpori, ki jo daje pokrajinska uprava okrevanim bolnikom, ki živijo v težkih gospodarskih in družinskih razmerah. Pokrajinska uprava jim daje največ do 15.000 lir podpore mesečno. Za letošnje leto so v ta namen določili skoraj 37 milijonov lir.

Ni seje pokrajinskega sveta, da ne bi svetovalci razpravljali o kakem sklepu, ki se nanaša predvsem na izdatke za potrebe psihiatrične bolnišnice ali pridruženih zdravstvenih ustanov. Kot smo omenili pa so potrebe vedno večje. Predvsem bi bilo treba hitreje modernizirati bolnišnico za kronične bolezni. Nedavno je bilo ugotovljeno, da starejši ljudje, ki se tu zdravijo, dobivajo celo pomanjkljivo hrano. Vzroki za to niso v pomanjkanju količine hrane, marveč v pomanjkanju ustrezne diete.

Zaradi zastarelih in pomanjkljivih kuhinjskih naprav pa dobivajo bolniki hrano pozno in mnogokrat že hladno. Pokrajinski upravitelji sicer zagotavljajo, da bo vprašanje kmalu rešeno, ko bodo uredili nove paviljone, v katerih bodo lahko greli hrano, ter ko bodo popolnoma prenovili bolnišniško kuhinjo. Tudi ta dela se vlečejo že mnogo let predvsem zaradi tega, ker je podjetje, ki si je svoj čas zagotovilo na dražbi dela za gradnjo nove kuhinje in nekaterih paviljonov, prešlo v stečaj. To je zahtevalo od pokrajinske uprave, da razpiše novo dražbo in da najde drugo podjetje, ki naj dela konča. Sedaj upajo, da bo letos precej dela opravljenega in da se bo stanje v bolnišnici pri Sv. Ivanu izboljšalo.

Umetna osvetlitev svetišča na Vejni

Na Vejni so namestili osvetljevalne naprave in jih v teh dneh tudi že preizkusili. Uradno jih bodo prvič prižgali ob 1. uri med soboto in nedeljo.

Pobudo za namestitev osvetljevalnih naprav je dala tržaška letoviščarska in turistična ustanova v okviru programa uveljavljanja vseh tržaških zgodovinskih in turističnih zanimivosti. Med kakšno desetino udeležencev natečaja je bila izbrana delniška družba «Buini e Grandi» iz Bologne, ki je pripravila načrt in tudi izvedla dela. Osvetlitev svetišča na Vejni je štirikrat močnejša kot katera koli dosedanja umetna osvetlitev v Trstu.

Vse stroške za načrt in naprave, ki znašajo več milijonov, je prevzela letoviščarska in turistična ustanova, za vzdrževanja naprav pa bosta skrbela Acegat in občinska uprava.

NESREČA MLADEGA JAMARJA NAD «RUMENO HIŠO»

Pri spuščanju v kraško jamo zdrsnil in si zlomil gleženj

Iz 15 m globokega brezna so ga rešili gasilci, ki so prihiteli na poziv dveh ponesrečenčevih prijateljev

Precejšnjo smolo imajo v zadnjih dneh tržaški jamarji; v včerajšnji izdaji smo poročali o nesreči, ki se doletela 16-letnega Marina Auterija v jami v bližini Trebč, danes pa moramo zopet pisati o podobnem dogodku.

Včeraj popoldne se je 19-letni Bruno Krečič s Furlanske ceste 220 odpravil z dvema prijateljema proti Žiebu, med Kontovcem in Grižo nad «Rumeno hišo», kjer je hotel obiskati okrog 15 metrov globoko jamo, v kateri je bil že večkrat. Jama je pri vhodu ozka, proti dnu pa se razširi. Bruno se je s pomočjo vrvi začel spuščati vanjo; po približno desetih metrih je pristal na skalo ter spustil vrv, takrat pa je na mokrem kamnu zdrsnil in padel na dno jame, šest metrov niže. Pri padcu si je zlomil desni gleženj, da ni mogel več na površje. Zato sta njegova tovariša stekla k najbližjemu telefonu in obvestila policijo. Kmalu nato se je pri vhodu v jamo zbrala skupinica ljudi: policija, zdravnik, bolničarji Rdečega križa ter gasilci, ki so se spustili v jamo in iz nje potegnili ponesrečenca. Zdravnik ga je takoj pregledal, nato pa ga je izročil bolničarjem, ki so ga z rešilnim avtomobilom odpeljali v splošno bolnišnico. Tu so Krečiča sprejeli na ortopedski oddelek, kjer bo okreval v 40 dneh.

11 OSEB PRED TRŽAŠKIM KAZENSKIM SODIŠČEM

Razmeroma hude kazni za udeležence pretepa v Luna parku na Montebellu

Do prepira in pravcate bitke z ranjenimi in gmotno škodo je prišlo med člani treh družin, ki se preživljajo z zabavišči

Pred tržaškim kazenskim sodiščem (predsednik Ligabue, tožilec Brenci, zapsnikar Rachelli, obramba, oziroma zastopnika zasebnih strank Ulcigrai in Scaramuzza) se je morala zagovarjati včeraj skupina 11 oseb, ki so bile obtožene pretepa, telesnih poškodb, groženj in podobnih prekrškov.

Dogodek, ki jih je pripeljal pred kazenske sodnike, se je sicer odigral 12. marca 1966, šlo pa je v bistvu za spore med tremi družinami, ki jim je vir dohodkov zabavanje občinstva (posebno mladeži in malčkov) po luna parkih, kjer postavijo svoje barake za streljanje v tarčo, ploščad za vožnjo z avtomobilčki itd. Zelo pogosto vsa ta dejavnost meji na revščino, ker pride do relativno večjega razmaha samo v poletnih mesecih. Tedaj se karavane teh ljudi odpravijo na deželo ter obiskujejo sejmišča. Pozimi pa se zasidrajo v mestu, pri nas zlasti na Trgu De Gasperi na Montebellu.

Težko je iskati vzroke za to kar se je zgodilo pred dvema letoma na tem trgu. Pikra beseda, zbadljivka, morda žaljivka, je povzročila splošen pretep med tremi družinami, ki je terjal nekaj poškodovanih oseb, dolgo preiskavo in nazadnje proces s precej hudimi obsodbami. Morda bi se spor poravnal na miren način, če bi kaka stranka umaknila pritožbo. Ker se pa to ni zgodilo, so sodniki izrekli salomonsko sodbo: spoznali so za krive skoraj vse obtožence ter so jih obsodili na precej hude kazni.

Na zatožni klopi so sedeli: 35-letna Augusta Casagrande por. Scaratti, njen 42-letni mož Giulio Scaratti, 24-letna Gabriella Ulissi, 52-letna Maria Rossini vd. Ulissi, 26-letna Renata Ulissi por. Dalleaste, 40-letni Giuseppe Dalleaste, 37-letni Erminio Taboga, 32-letna Amalia Botteon por. Rosado, 20-letni Guido Veneruzzo, 43-letna Maria Peana por. Veneruzzo in 23-letna Luisa Veneruzzo. Kot je razvidno iz priimkov, gre v bistvu za tri družine ter za dve drugi osebi. Prepir in potem pretep pa je nastal med Sacarattijevo skupino in ostalimi. Beseda je dala besedo in vnela se je bitka, ki je zahtevala več ranjencev. Veneruzzovi so morali baje celo zapustiti svoj zasilni dom. Ko se je Dalleaste vrnil nekoliko pozneje domov, je našel ženo vso potolčeno. Zahteval je pojasnila od Veneruzzovih, toda ti mu niso odprli vrat pri zasilnem domu na tovornjaku. Baje pa je poškodoval okno pri vhodnih vratih, kljuko in poleg tega razbil svetilko na verandi. Zato so njega obdolžili tudi poskusa vloma v tuje stanovanje in poškodbe predmetov. Med bitko je bilo razbitih tudi več cvetličnih lončkov.

Že sam javni tožilec je v svojem obtožilnem govoru dejal, da ni nobenega dvoma, da je večina obtožencev sodelovala pri pretepu ter je zato zahteval ustrezne kazni. Odvetnika Ulcigrai in Scaramuzza, ki sta branila Veneruzzove, oziroma ostale obtožence, sta skušala zmanjšati krivdo svojih varovancev, ali celo doseči oprostilno razsodbo.

Sodniki so spoznali vse obtožence (razen Taboga, Botteonove in Guida Veneruzza) za krive ter so jih obsodili na naslednje kazni: Augusta Casagrande — 6 mesecev in 15 dni zapora ter 50.000 lir globe, Giulio Scaratti — 25.000 lir globe, Gabriella Ulissi — 6 mesecev in 15 dni zapora ter 10.000 lir globe, Maria Rossini — 7 mesecev in 15 dni zapora ter 12.000 lir globe, Renata Ulissi — 6 mesecev in 15 dni zapora ter 20.000 lir globe, Giuseppe Dalleaste — 4 mesece zapora in 40.000 lir globe, Mario Peana — 6 mesecev zapora in Luisa Veneruzzo — 6 mesecev zapora. Kazen je pogojna za vse, razen za Rossinijevo, Taboga in Botteonova sta bila oproščena, ker dejanje ni kaznivo, proti Guidu Veneruzza pa so ustavili kazenski postopek ter mu zaradi mladoletnosti odpustili kazen.

Obsojenci si bodo morali vzajemno poravnati škodo ter plačati zastopnika zasebne stranke v znesku 80.000 lir za vsako skupino.

ALPINISTIČNI ODSEK SPDT

V četrtek, 11. t. m. ob 20.30 bo v Gregorčičevi dvorani v Ul. Geppa 9 predaval
SANDI BLAŽINA
o temi:
V SKALAH IN LEDU
Vabljeni!

MARKET
Koper - Sežana - Nova Gorica - Kranjska gora
Vam nudi za velikonočne praznike vse vrste delikatesnega blaga predvsem
☆ Jagnjetino ☆ Šunko
☆ Kraški pršut ☆ Purane
☆ Budjolo na kose

Slovensko gledališče v Trstu
KULTURNI DOM
Jutri, 11. aprila ob 16. uri v nedeljo, 14. aprila ob 16. uri
Mirko Mahnič
«Stari ljudski triptih»
(Soldaški mizerere, Kmečki rekvijem, Vinska žalostna z alelujo)
Prodaja vstopnic vsak dan od 12. do 14. ure ter eno uro pred pričetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma; ob nedeljah in priznikih samo eno uro pred pričetkom predstav. Rezervacije na tel. 734265.

Prosvetno društvo Ivan Cankar priredi danes, 10. t. m. ob 20.30 v društveni dvorani kriminalno komedijo v treh dejanjih
OSEM ŽENSK
Gostuje dramska skupina prosvetnega društva Prosek-Kontovel.
Vljudno vabljeni!

Gledališča

Verdi
Danes, 10. tm. bo v gledališču Verdi v okviru spomladanske simfonične sezone recital sovjetskega pianista Emila Ghilelsa. Odlični pianist bo v prvem delu svojega recitala izvajal skladbe Ludwiga van Beethovna, drugi del pa bo posvečen Prokofievu. Program: Beethoven — Sonata op. 53 (Waldstein), 12 variacij na ruske teme in 13 variacij v C-duru; Prokofiev — Sonata št. 8 op. 84.
Pri blagajni gledališča se nadaljuje prodaja vstopnic.

Kino

Nazionale 16.00 «Squadra omicidi, sparate a vista». R. Widmark, Henry Fonda. Technicolor - Techniscope.
Excelsior 16.00 «Uno sconosciuto in casa». James Mason, Geraldin Chaplin. Eastmancolor.
Fenice 16,00 «Oggi a me, domani a te». Bud Spencer, W. Preston.
Eden 16,00 «Amare per vivere». M. F. Boyer, P. Vaneck. Strogo prepovedano mladini pod 18. letom.
Grattacielo 16,00 «Benjamin». Catherine Deneuve, M. Piccoli, M. Morgan. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Ritz (Ulica San Francesco štev. 10) 16.00 «Il sergente Ryker». Eksplozivni Technicolor, igra Lee Marvin.
Alabarda 16.00 «Mano di velluto». Briljantni tehnicolor film. Dominique Boscero in Paulo Ferrari.
Filodrammatico 16,30 «Trappola per quatro». Lang Jefrin, Francisca Tu. Technicolor.
Moderno — zaprto. Jutri «Silvestro e Gonzales in orbita».
Cristallo 16.00 «Intrighi al Grand Hotel». Rod Taylor, Catherine Spaak. Technicolor
Garibaldi 16,00 «OK Connery». Neal Connery, D. Bianchi. Technicol

O VPRAŠANJU ODNOSOV MED BRITANIJO IN RODEZIJO

Ne more biti pogajanj v senci vislic

Wilson je kategorično zavrnil možnost vzpostavitve uradnih stikov z vlado Iana Smitha - Torijevci v napadu in laburistična vlada v «škripcih»

LONDON, aprila. — Britanski premier Wilson je na koncu večdnevne debate v spodnjem domu izjavil o Rodeziji sledeče: «Ni mogoče voditi razgovore v senci vislic.» S tem je — vsaj trenutno — kategorično zavrnil vsako možnost, da bi se z Janom Smithom in njegovo vlado v Salisburyju vzpostavili uradni stiki, ter poiskala morebitna platforma za razgovore.

Laburistična stranka je v tem enotna in je — po ostrih diskusijah in žolčnih polemikah s konservativno opozicijo — s tem v zvezi prejela tudi podporo večine 94. poslancev, ker so tudi nekateri liberalci glasovali za tako politiko. Vlada v Londonu — je poudarjeno v dokumentu — podpira vse akcije, ki jih bodo Združeni narodi vodili proti belim rasistom, in celo mnogo ostrejše sankcije kot doslej. Očitno pa je, da London ne želi raztegovati ukrepov pritiska, ker bi to — kot se uradno zatrjuje — «lahko imelo posledice za nekatere druge afriške dežele.»

S tem, da zavrača uporabo sile, pa Wilson nadaljuje s svojo dosedanjo politiko do Rodezije, čeprav se je s kategorično verbalno obsodbo Smithovih pristašev pred svetovno javnostjo in Afriko skušal pokazati lepšega kot je.

Po prvem šoku, ki ga je doživela z obešenjem Afrikancev v salisburyjevskih zaporih, je konservativna opozicija kmalu prešla v napad proti laburistični vladi, smatrajoč jo delno celo za odgovorno za dogodke v Rodeziji. Torijevci trdijo, da so laburisti po nepotrebnem in celo neodgovorno potegnili kraljico, češ, da sabotira rešitev rodezijskega primera.

Venomer se tudi omenja misija Aleca Daouglasa Homea, bivšega konservativnega premiera in dolgoletnega ministra zunanjih zadev, ki je pred nedavnim obiskal Salisbury in imel razgovore s Ianom Smithom. Omenjeni konservativni politik je po svoji vrnitvi v London izjavil, kako, da je skupaj z rodezijsko vlado našel nekakšno formulo za razgovore. O tem je obvestil predsednika britanske vlade in svoje kolege «kabineta v senci». Vendar javnost še ni poučena o tej formuli, po kateri bi se imele zadovoljiti pravice črnske večine v Rodeziji ter obraniti privilegiji, ki jih v ekonomskem in političnem življenju bivše kolonije ima bela manjšina.

Premier Wilson pa je v svojem govoru v parlamentu zavrnil vsako možnost pogajanj, ki bi sankcionirala obstoječe stanje. Zaradi mednarodnega javnega mnenja, Ian Smith zanj ne predstavlja primerne osebe za pogajanja, spričo česar se ta morajo odložiti. Konservativci trde, da je Wilson preveč čustven in da se na ta način vprašanja ne more rešiti. Nedvomno pa je, da le-ti mislijo predvsem na ekonomske interese, ki jih v Rodeziji ima britanski kapital, tako da so zanje pravzaprav manj pomembni moralna in politična plat rodezijske krize ter položaj Britanije v svetu. Edward Heath, voditelj Konservativne stranke, je še enkrat ponovil svoje stališče, ki ga je vedno zavzemal zadnji čas. Opozicija bo, bale, ko bo prišla na oblast, začela s pogajanji, ki jih Wilson in njegovi laburisti zavračajo. Zanje predstavlja nedavno obešanje Afričanov povsem normalna stvar, ker so pač bili redno obsojeni in je bil ves pravni postopek izpeljan do konca.

Laburistična vlada se je tudi v tem primeru znašla v «precepu»: na eni strani želi obsoditi Smitha, po drugi pa nihče ne sme izzivati Smithovih pripadnikov v Južnoafriški republiki, ki je pomemben trgovinski partner, ko je obenem tudi dežela, ki lahko s svojim zlatom začne pritiskati na London. Wilson dobro ve, da mu Rodezija lahko ogrozi obstoj celotnega Commonwealtha, kakor tudi ve, da bi uporaba sile pri likvidaciji Smithovih pristašev prav tako utegnila ogroziti obstoj njegove vlade.

Val pritiska v svetu — smatrajo v Londonu — se bo kmalu poniril in pozabljeni bodo tudi usmrčeni Afrikanci. Ian Smith pa je v nekaterih svojih nedavnih izjavah napovedal, da novih usmrtitev trenutno ne bo, kot tudi ne bo objavljen napovedani zakon. Tako se bo relativno ublažila ostra reakcija sveta ter ustvarilo vzdušje za morebitna pogajanja, ki si jih v Salisburyju žele, če bi legalizirali sedanji režim.

M. BALETIĆ

Dramska skupina p.d. Prosek-Kontovel, ki nastopi nocoj v prostorih p.d. I. Cankar s komedijo «Osem žensk»

IVAN REGENT:

SPOMINI

7.

Dasi so v žganjarijo prihajali tudi Slovenci, se je v njej govorilo vedno italijanski in ko mi je bilo petnajst let, sem laže govoril tržaški italijanski dialekt kakor pa slovenski jezik. V tisto dobo spadajo tudi moje želje po pesnikovanju in pisanju. Moji prvi mladostni pesniški poskusi so bili v italijanskem jeziku. Če bi bil ostal v istem okolju, bi se bil polagoma verjetno začel imeti za Italijana. Pozneje se bo videlo, kakšni so bili razlogi, da se to ni zgodilo. In še primer poitalijančevanja: tik naše žganjarije je bila trgovina z jestvinami, njen gospodar je bil Slovenec. Če sem prišel po karkoli v trgovino, je z menoj govoril slovensko. Njegov pravi priimek je bil Žagar, na tabli pa je bilo napisano, da je lastnik trgovine Antonio Sagar. Njegovi otroci in njegova žena niso znali slovenski. Takih primerov je bilo nešteto. V Trst so prihajali ljudje iz okolice in s Krasa kot Slovenci, ko pa so si nekaj prislužili, so postopoma postajali Italijani. Dokler niso bili imoviti, so še bili Slovenci, imoviti pa so bili že več ali manj Italijani

V tej žganjariji sem bil do svojega šestnajstega leta. Zapustil sem jo na svojo željo predvsem zato, ker v njej nisem imel več obstanka, pa tudi zato, ker zame ni predstavljala nikake bodočnosti. Žganjarija je že tako ali tako hirala, kar je bilo nazadnje tudi razumljivo. Gospodinja se je morala baviti s svojima otrokoma, jaz pa nisem bil posebno vnet žganjarski pomočnik. Najprej je nehal prihajati v žganjarijo Vittorio, kar je bilo zame velika izguba, pozneje pa je postopoma nehala prihajati tudi skupinica tržaške boeme. V tem času so se na zahtevo žganjarskih pomočnikov in po uvidevnosti občinske oblasti smele odpirati žganjarije šele ob osmih zjutraj, zapirati pa so se morale ob osmih zvečer. To je povzročalo lastnikom veliko škodo, jaz pa sem imel zdaj dovolj časa, da sem se lahko poglabljal v učenje. Začel sem obiskovati gledališča in razne prireditve.

V tem času je Trst, ki je imel poprej plinsko razsvetljavo, dobil prvi električni vod in prve električne luči na Velikem trgu (zdaj Piazza Unità) in v Ulici Corso. Zaradi te razsvetljave je tržaški list Il Piccolo obilo pisal o tem, kako je električna luč navdušila Tržačane. Kmalu je po električnem vodu, ki se je počasi širil tudi v druge ulice in v stanovanja, Trst dobil električni tramvaj; do tedaj je imel tržaški tramvaj konjsko vprego. Medtem ko so napeljevali električni vod za tramvaj, so se širile po Trstu, ki se je rad ponašal, da spada med napredna mesta, neverjetne govorice, češ da je elektrika zelo nevarna. Vse, kar je bilo nazadnjaškega, in tega ni bilo malo, je bilo najprej proti električni luči, potem pa proti električnemu tramvaju. Vendar vse prerokbe nazadnjakov, da utegne Trst zaradi električne luči in električnega tramvaja eksplodirati, niso nič pomagale. Tržačani so se počasi privajali električni luči in se počasi začeli voziti v električnem tramvaju, kakor so se poprej v tramvaju s konjsko vprego.

Kmalu je prišel v Trst tudi prvi gramofon, za njim pa kinematografska predstava v atriju gledališča Fenice. Film je bil seveda nem, prizori so trajali le eno minuto ali nekaj več. Spominjam se dveh prizorov s prve tržaške kinematografske predstave: prihoda tedanjega italijanskega kralja Umberta I. v Benetke in partije balincanja. Spominjam se tudi, da so si ljudje belili glave, kako je sploh mogoče, da slike živijo.

(Nadaljevanje sledi)

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Federico Righi v Tribbio

Izmed tržaških slikarjev je poleg Spacala, v širšem in mednarodnem merilu, gotovo najbolj poznan tudi Federico Righi, ki že dolgo živi in deluje v Rimu. Čeprav smo njegova velika olja, ki jih je razstavljal na beneških bienalih in quadrienalih v Rimu, občudovali že na nekaterih njegovih tržaških razstavah, pa se nam šele zdaj nudi boljši pregled njegovega grafičnega dela z razstavo v galeriji Tribbio. Omejeno število samo petindvajsetih listov pač ne more v zadostni meri osvetliti tovrstno slikarjevo dejavnost, ki slovi predvsem po doslednosti upodabljanja poganske prvobitnosti preprostega človeka tesno navezanega na zemlji in, zaradi sredozemskega kulturnega izvora Righijeve umetnosti, tudi na morje.

Namenu galerije primerno prikazuje le-ta tudi druge strani Righijeve risarske domišlije. Vendar pa je v večini kamenotiskov zajeta prej omenjena bistvenost slikarjeve umetnosti. Za to značilni kocinasti obrazi razkuštranih mož in žena z dolgimi črnimi lasmi etruščanskega navdiha se pojavljajo v teh listih kot pastirji, svirači na piščal in ljubimci. Povsod pa čutimo močno emotivno napetost, kljub enostavnosti prizorov.

Menimo, da se Righi rad potaplja v daljno preteklost prirodnega človeka, da nam tako more v slikah čarati njih enostavno življenje prosto sodobne problematike, ki jo zasledimo edinole v listu «Piazza di Spagna» s skupino beat dolgolascev. Je pa motiv soroden s prejšnjimi po stremljenju upodobljenih mladih ljudi, hrepenečih po prirodni svobodi. Zato Righi, kjer le more, to poudarja Od tod preprosto veselje njegovih godcev in tudi harlekinov. Ravnovesje vsemu temu pa tvori poudarjanje minljivosti posvetnega življenja v listih z ogrodji prepereli in razpadajočih čolnov, ki kot okostnjaki štrle, na pol zasuti, iz peščenega proda.

MILKO BAMBIČ

Sonce in prometne nesreče

Človeški organizem je celo natančnejši od preciznih aparatov

Statistični podatki dokazujejo, da v 80-90 odstotkih vseh primerov nesreč prihaja tudi, ko se zdi, da so bili sprejeti vsi preventivni ukrepi, ki naj bi jih preprečili. Vzrokov za to ne gre iskati v tehničnih napakah naprav in strojev, marveč v ljudeh samih. Vedenje oziroma ravnanje človeka v težkih situacijah je odvisno od mnogih notranjih in zunanjih vplivov, katerim je izpostavljen organizem. Enega od teh vplivov, ki se na prvi pogled zdi presenetljiv, je prikazal in orisal profesor medicine A. K. Podšibjakin na neki seji oziroma konferenci znanstveno-tehničnega društva «A. S. Popov» za radiotehniko.

Dasiravno so «dejstva trde glave», bi se komu vendarle utegnilo zdeti čudno, da se pretežni del avtomobilskih nesreč zgodi v tistih dveh dneh, ki sledijo erupcijam na površini Sonca. Ponekikrat so statistična povprečja o nesrečah v navedenem primeru celo do štirikrat večja. Kakor se — kot rečeno — ti podatki zde neverjetni, pa to dokazujejo vsa opazovanja, ki jih je v teku vrste let registriralo osebje stolice za sodno medicino medicinskega inštituta v Tomsku. Podobni podatki so bili zbrani tudi od zdravnikov v Hamburgu in Muenchnu. S pomočjo posebnih naprav je bilo ugotovljeno, da eksplozije, do katerih prihaja na površini Sonca, povzroče v človeku stanja in razpoloženja, spričo katerih le-ta počasneje reagira na določene znake. Hitrost reakcije se v primerjavi z dnevi, ko je Sonce mirno, za nekajkrat zmanjša.

Podšibjakin ni takoj prišel do teh ugotovitev, saj do važnih odkritij nihče ne pride enostavno, takoj in zlahka. Raziskovanja, ki se jim je posvetil v kijevskem inštitutu za klinično fiziologijo «A. Bogomolec», so zadevala predvsem električne lastnosti kože. Odpornost, elastičnost, neprepustljivost glede vode in mikroorganizmov, sposobnost obvarovanja spodnjih celic pred škodljivimi vplivi ultravioletnih žarkov, kot tudi važna vloga v toplotni izmenjavi organizma, vse to omogoča koži, da jo je moč smatrati za enega najbolj čudovitih in nenavadnih pojavov narave.

Splošno znano je nadalje, da se na koži srečujejo določene točke, ki so v neposredni zvezi z notranjimi organi. Potem ko jih je A. K. Podšibjakin proučil, je prišel do ugotovitve, da predstavljajo očitno poudarjen električni potencial. Njegov obseg je različen od osebe do osebe in se spreminja tako glede na uro kot na stanje organizma.

Obenem pa se spremembe električnega potenciala aktivnih točk na koži ravnajo tudi po skokih v dejavnosti Sonca. Če se narišeta diagrama vsakega od teh dveh pojavov, je moč opaziti, da je njuna oblika skoraj enaka. Bioelektrični ritmi kože so, potemtakem, kot nekakšen odmev sončnih motenj.

Živčni konci, nahajajoči se v koži, reagirajo že na neznatne količine energije. Visoko organiziran živčni sistem ne more ostati neobčutljiv spričo sprememb Sončeve dejavnosti. Obenem z njim pa je pod vplivom Sonca tudi ves organizem.

Kakšen pa je mehanizem Sončevega vpliva na Zemljo? Kot se zdi čudno, lahko rečemo, da živimo v notranjosti Sončeve atmosfere. Ko na Sončevi površini pride do motenj, ki niso nič drugega kot samo zunanja manifestacija notranjih jedrskih procesov, prične pri tem izžarevati ogromna energija. Spekter Sončeve radiacije se pomakne proti snopu kratkih valov in intenzivnost se odločno poveča. Vrhu tega pride tudi do močnega oddajanja radijskih valov in do izgube silno drobcenih delcev v obkrožajočem prostoru. Če se naš planet znajde v stožcu obsevanih delcev, ki pridejo v teku 48 ur. nastanejo v magnetnem polju motnje in tako pride tudi do bioloških posledic.

Tako imajo danes astrofiziki možnost obveščati zdravnike in psihologe o bližanju «sončne nevarnosti», prometni inšpektorji pa opozoriti avtomobiliste pred možnostjo nesreč.

(Iz «Novosti»)

MEHIŠKI «EXCELSIOR» O SOVJETSKI POLITIKI V LATINSKI AMERIKI

«Realistična koncepcija»

Namesto gverile bolj živo sodelovanje

Kadar koli je govor o državah Latinske Amerike ter o njihovih trgovinskih in tudi drugih odnosih z ostalim svetom, se vedno najprej omenjajo ZDA, t.j. severni velikan, ki si je še posebno po drugi svetovni vojni razpredel po tem velikanskem, prirodno bogatem, vendar še slabo razvitem zemljepisnem področju izredno pomembno trgovinsko in industrijsko mrežo, ki duši sleherno domačo pobudo, ki ni pogodu določenim krogom v ZDA. Toda v zadnjih letih se na tem zemljepisnem področju vedno bolj uveljavlja tudi Sovjetska zveza. Poslednja ima žive trgovinske odnose z Mehiko, Kolumbijo, Čilom, Argentino, Brazilijo, Ekvadorjem in Urugvajem.

Čeprav so številke po navadi dolgočasne, so najbolj zgovorne:

Sovjetska zveza je n.pr. od Urugvaja kupila lani 17 odst. vse njegove proizvodnje kož in usnja in 30 odst. volne. Brazilija ima prav tako že zelo živo odnose s Sovjetsko zvezo in tudi z drugimi državami vzhodne Evrope. Lani je Brazilija kupila na Poljskem in v Romuniji za 122 milijonov dolarjev blaga, v Češkoslovaški pa je dobila kredit za precejšnjo količino češkoslovaškega blaga. V Sovjetsko zvezo je Brazilija prodala lani skoraj 20 odst. svojega pridelka bombaža in skoraj četrtino pridelka kakaa. Argentina je prodala v SZ četrtino kož in usnja in drugih svojih pridelkov za skupno 87 milijonov dolarjev vrednosti. Morda se zdi, da je ta številka majhna, toda severni velikan — ZDA — je v istem letu kupil od Argentine le za 6 milijonov dolarjev več blaga.

Seveda ostaja še vedno za Argentino največji kupec zahodna Evropa, ki je v lanskem letu kupila v tej latinskoameriški državi blaga za 795 milijonov dolarjev. Toda priznati je treba, da je primer Argentine izjemen primer. Mehiški list «Excelsior» v zvezi s tem dobesedno piše:

«Primer Argentine je izjemen. Nič manj ni namreč točno, da za latinskoameriški svet v celoti statistični podatki kažejo določeno evolucijo v trgovinskih tokovih, evolucijo, ki kaže smer v škodo ZDA... Sovjetsko napredovanje v tem delu sveta predstavlja le en aspekt. Ta aspekt pa se ne sme zanemarjati glede na to, da se je celotna izmenjava blaga med Sovjetsko zvezo in Latinsko Ameriko v letih od 1960 do 1966 povečala za štirikrat in sicer od prvotnih 222 milijonov na 867 milijonov rubljev.»

Naročila s prem sovjetskega izvora omogocajo industrializacijo teh dežel, ker je osnovni pogoj za njihovo neodvisnost, prav tako pa Sovjetska zveza kot novi klient kupuje blago v latinskoameriškem svetu po svetovnih cenah in pomaga tem deželam, da se otresejo težkih pogojev, ki jim jih je vsilil severni sosed, ZDA, ki je bil dolgo dobo edini ali vsaj glavni kupec in že nekakšen monopolni partner.

«Zato ni prav nič čudno — piše «Excelsior» — da tehnična pomoč in izmenjava strokovnjakov zavzemata vidno mesto v sovjetsko-čilskih sporazumih, ki so najvažnejši tovrstni sporazumi, kar jih je bilo doslej sklenjenih med SZ in kako deželo Latinske Amerike. Za to sodelovanje se je posebno potegoval predsednik Frey. Ena prvih njegovih potez je bila odpošiljanje posebnega odposlanca v Buenos Aires, človeka, čigar naloga je bila, da vzpostavi stike s tamkajšnjim sovjetskim veleposlanikom za obnovitev diplomatskih odnosov med Moskvo in Santiagom. Tudi Sovjetska zveza je takoj pokazala svojo pripravljenost za to. Obnovitev odnosov so izvedli v začetku 1965. leta. Trgovinska pogajanja, ki so se kmalu zatem začela, pa so se končala v začetku lanskega leta. Tedaj so bili podpisani trije protokoli in sicer trgovinska pogodba v ožjem pomenu besede, ki je bila sklenjena za dve leti z možnostjo podaljšanja in ki vsebuje vrsto ukrepov katerih namen je olajšati izmerjavo med čilskimi podjetji in Sovjetsko zvezo, ter še dve naslednji pogodbi.

Na osnovi druge pogodbe, in sicer na osnovi pogodbe o industrijskem sodelovanju, je SZ dala Čilu večji kredit za nakup industrijskih oprem v SZ. S tretjo pogodbo pa se je Sovjetska zveza obvezala, da bo v Čilu gradila tovarne v skupni vrednosti 42 milijonov dolarjev.

V isti pogodbi je tudi rečeno, da bo Sovjetska zveza dala Čilu na razpolago strokovnjake

Pravzaprav smo v začetku omenili nekaj konkretnih podatkov glede izmenjave med nekaterimi državami Latinske Amerike in SZ, nato smo navedli nekaj konkretnejših podatkov za sovjetsko angažiranje v Čilu. Toda mogli bi navesti tudi nekaj podobnih podatkov o sovjetskem angažiranju v drugih latinskoameriških državah. Toda ostali bomo le pri primeru Čila, ki naj služi kot nekakšen primer, zaka je SZ uspelo stopiti s to latinskoameriško državo v tako tesne stike: SZ nudi zelo povoljne kreditne pogoje. Obrestna mera znaša le od 3 do 3,5 odstotka, posojilo pa se daje tudi na dobo desetih in več let.

In sedaj sledi še najpovoljnejši pogoj: Sovjetska zveza se je obvezala, da bo s sredstvi, ki ji prihajajo iz obresti in vračanja kreditov, kupovala blago v Čilu, to se pravi, da je Čilu s tem zajamčen izvoz njegovih surovin oziroma pridelkov.

Ko mehiški list piše o tem prodiranju SZ na področje Latinske Amerike, svoj prikaz zaključuje takole: «Ta napor, da se za vsako ceno olajša industrializacija Latinske Amerike, kaže realistično koncepcijo Sovjetske zveze.»

RADIO TELEVIZIJA

SREDA, 10. APRILA 1968

Radio Trst A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila - 7.00 Koledar - 7.30 Jutranja glasba - 11.40 in 17.40 Radio za šole - 12.00 Harmonikar Wolmer - 12.10 Brali smo za vas - 12.20 Za vsakogar nekaj - 13.30 Glasba iz filmov - 17.00 Klavirski duo - 17.20 Odvetnik za vsakogar - 17.30 Orkester - 18.00 Zborovske skladbe P. Liparja - 18.15 Umetnost - 18.30 Iz glasbene zgodovine - 18.55 Lombardo in «Royal Canadians» - 19.10 Zdravniška posvetovalnica - 19.20 Razkuštrane pesmi - 20.00 Šport - 20.35 Simf. koncert - v odmoru: Za vašo knjižno polico - 21.45 Nekaj jazza - 22.00 Lahka glasba - 22.40 Sentimentalne melodije.

Trst

12.05 Lahka glasba - 12.25 Tretja stran - 13.40 Bibalo: «Il sorriso ai piedi della scala», 2. dejanje.

Koper

6.30, 7.30, 12.30, 14.00, 16.00, 19.15 Poročila - 7.10 Jutranja glasba - 8.00 Prenos RL - 10.15 Ritmi - 10.35 Romantične skladbe - 11.00 Otroški kotiček - 11.10 Veliki orkestri - 11.30 Današnji pevci - 12.00 in 12.50 Glasba po željah - 14.15 Nove plošče - 14.30 Skladbe velikih mojstrov - 15.25 Zbor poljskega radia - 16.30 Otroški kotiček - 16.45 Operne skladbe - 13.00 in 19.30 Prenos RI. - 19.00 Trobentač P. Selli - 22.10 Jazz - 22.35 Komorna glasba.

Nacionalni program

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila - 8.30 Jutranja glasba - 9.06 Zvočni trak - 10.05 Šola - 10.35 Ura glasbe 11.39 Glasbena antologija - 12.05 Kontrapunkt - 13.20 Poje L. Tajoli - 14.45 Ital. popevke - 16.00 Spored za najmlajše - 17.05 Mladina in glasba - 17.40 Kulturne aktualnosti - 18.20 Glasba za mladino - 19.12 Roman v nadaljevanjih - 20.15 Simf. koncert - 22.00 Politična tribuna.

II. program

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 Poročila - 8.45 Nove pesmi - 9.40 Glasbeni album - 10.00 Roman v nadaljevanjih - 10.40 Glasba po željah - 11.40 Pesm - 14.00 Juke box - 14.45 Plošče - 15.15 Tenorist R. Cazzaniga - 16.00 Popoldanski spored - 17.35 Enotni raz red - 18.00 Pisana glasba - 19.00 Pevec med množico - 20.06 Jazz - 20.55 Poljudna znanost - 21.15 Ameriške plošče.

III. program

10.00 Operna glasba - 11.05 Brahms, Vaughan in Williams - 12.40 Simf. koncert - 14.30 Baritonist D. Fischer - 15.10 Honeggerjev kvartet štev. 2 - 16.00 Sodobni skladatelji - 16.35 Bachov koncert za violo in orkester - 17.20 Nemščina - 18.15 Gospodarska rubrika - 18.30 Lahka glasba - 18.45 Kulturni pregled - 19.15 Koncert - 20.30 Skladbe za orgle - 21.45 Orkester - 22.30 Literarna oddaja.

Slovenija

6.00, 7.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila 6.30 in 7.25 Informativna oddaja - 8.08 Glasba dveh Amerik - 8.55 Pisan svet pravljic - 9.10 Slovenski pevci - 9.45 Glasbena pravljica - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Turistični napotki - 11.15 Slov. narodne - 12.00 Na današnji dan - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Operetni zvoki - 13.30 Priporočajo vam... - 14.05 Igramo za razvedrilo - 15.45 S W. Schoonever: Zvezdna ponjava - 16.00 Vsak dan za vas - 17.05 Mladina sebi in vam - 18.00 Aktualnosti - 18.15 P. Hindemith: Sonata za rog in klavir - 18.40 Naš razgovor - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Glasbene razglednice - 20.00 Puccini: «Tosca» 22.10 Za ljubitelje jazza - 23.05 Milan Füst: Pesmi.

Ital. televizija

12.00 O ital. ustavi - 13.30 Dnevnik - 17.00 Giocagiò - 17.30 Dnevnik - 17.45 Program za mladino - 18.45 Izseljenci — dokumentarec - 19.15 Človek in mesto - 19.45 Šport in ital. kronike - 20.30 Dnevnik - 21.00 Almanah - 22.00 Politična tribuna - 23.00 Dnevnik.

II. kanal

18.30 Nikoli ni prepozno - 21.00 Dnevnik - 21.15 Su e giù - 22.15 Književnost in umetnost.

Jug. televizija

17.10, 20.00, 22.15 Poročila - 17.15 Kljukec in Bimbo, lutke - 17.45 Kje je, kaj je - 18.00 Obzornik - 18.20 Združenje radovednežev - 19.05 Baletna lepljenka - 19.45 Prospekt - 20.30 Napredni tokovi slov. dramatike med obema vojnama, quiz - 21.50 Belfegor — film.

Tudi tedaj, ko je cesta povsem prazna...

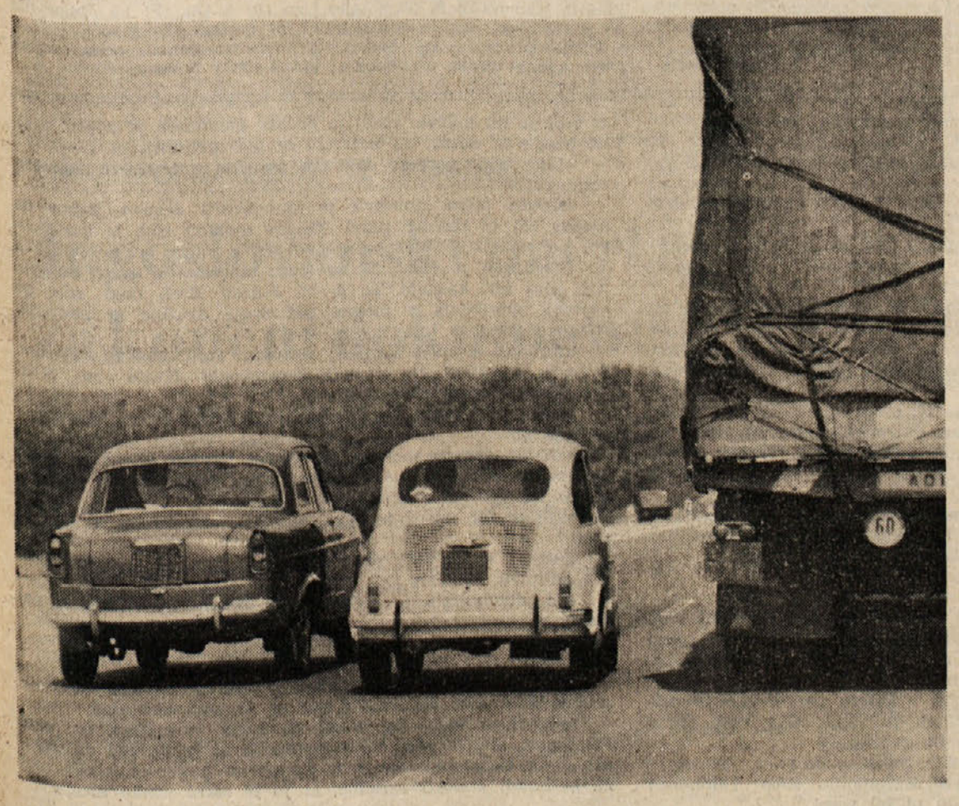

- se izogibajte **dvojnemu prehitevanju**. Ne prehitevajte vozila, ki že prehiteva drugo vozilo. Dvojno prehitevanje je izrecno prepovedano (člen 106, odstavek 8) prav zato, ker je zelo nevarno.
- Vsako prehitevanje je že samo po sebi nevarno, pa čeprav se zdi, da je enostavno.
- **Ne preprečujte prehitevanja** s tem, da z vožnjo po sredini ceste nekomu prehitevanje otežkočate.
- Umaknite se, če vas kdo nevarno prehiteva: **kaj pomaga, da imate prav, če se zgodi nesreča.**
- Prehitevajte samo takrat, **ko imate pregled** in je cesta prosta.
- Ne prehitevajte, če ne morete razviti **primerne brzine**. Pred prehitevanjem se ne približujte preveč vozilu, ki je pred vami.
- Ne začenjajte prehitevanja, če se vozilo, ki je za vami, že pripravlja, da vas prehiti: **vedno se prej ozrite nazaj!**

VOZI POČASI... PUSTI TIGRA V DŽUNGLI

Ministrstvo za javna dela
Generalni inšpektorat za promet

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Z večjo vztrajnostjo si boste zagotovili vse pogoje za odlično poslovanje.

BIK (od 21.3. do 20.5.) Bodite bolj iskreni do nekega sodelavca.

DVOJČKA (od 21.5 do 21.6.) Rešili boste zapleteno vprašanje, ki vas je dolgo tlačilo.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Skušajte čimveč prispevati k uspehu nekega načrta.

LEV (od 23.7. do 23.8.) Na garajte venomer, privoščite si kako uri co počitka.

DEVICA (od 24.8 do 22.9.) Zavzemate položaj, ki vam ne pripada, prepustite ga nekemu drugemu.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Skušajte uresničiti neko idejo, ki se vam zdi genialna.

ŠKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) Preveč ste strogi do nekega počasnega, a vestnega sodelavca.

STRELEC (od 22.11 do 20.12.) Nekdo se bo skušal postavljati z vašimi uspehi, preprečite mu to.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Na nekem potovanju v inozemstvo se boste neverjetno poslovno izpopolnili.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Posvetite vec pozornosti finančni plati svojega poslovanja.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Ne prepirajte se s svojimi predstojniki, že tako vam niso preveč naklonjeni.

Goriško-beneški dnevnik

Z OBČNEGA ZBORA GORIŠKE ZADRUGE

Kljub splošni krizi zadružništva je bil lanski obračun zadovoljiv

Dobiček 351 tisoč lir gre v rezervni sklad - Zakaj so ukinili poslovalnico na Vrhu - Načrt za skupno osrednje skladišče pri Pordenonu

Preteklo nedeljo dopoldne je bil v prosvetni dvorani v Štandrežu redni letni občni zbor Goriške nabavno - prodajne zadruge. Udeležilo se ga je običajno število članov, ki je vsa zadnja leta približno enako. Drugi pa so poslali svoja pooblastila. Poročilo o lanskem delu je podal predsednik upravnega odbora Stanko Marušič.

Poudaril je, da je stanje naše zadruge še kar zadovoljivo, zlasti če vzamemo v poštev, da so tako velike kot male zadruge v naši deželi na splošno v krizi. To velja za «Carnico» kot za «Friulano», ki nikakor ne morejo uravnovestiti svojih obračunov. Delavske zadruge iz Trsta so tudi morale zaradi pasivnosti zapreti več svojih poslovalnic, tudi na Goriškem. Veliko krivde za tako stanje je treba pripisati nepravičnemu davčnemu sistemu, ki duši zadružništvo v Italiji na splošno, pa tudi monopolističnemu kapitalu, ki odpira vsepovsod veleblagovnice, s katerimi bo kmalu zadušil vse zadruge in male zasebne trgovce, če vlada ne bo sprejela primernih protiukrepov.

Državna zadružna zveza je v zadnjih časih začela z velikopotezno akcijo, da bi razne zadruge po posameznih pokrajinah združila v en sam organizem, ter da bi tako znatno zmanjšali upravne stroške. Lani pa so se združili vsi zadružni konzorciji v vsedržavno podjetje na debelo pod imenom «Coop-Italia». To podjetje namerava zgraditi v bližini Pordenona veliko skupno skladišče za vso našo deželo in del Veneta do Verone. V načrtu pa so še drugi ukrepi za poživitev zadružništva.

Naša zadruga je lanski obračun zaključila s prebitkom, kar je predvsem zasluga požrtvovalnih uslužbencev. Ob koncu leta je imela zadruga 128 članov; 7 jih je umrlo, 9 pa se jih je odpovedalo članstvu. Po posameznih poslovalnicah je bilo stanje sledeče:

Pri mostu je ostal promet na enaki višini kot prejšnje leto.

V Standrežu se je nazadovanje prometa od prejšnjega leta še povečalo. Poslovodja pravi, da je vzrok temu dejstvo, da odjemalci v večji meri kupujejo v trgovinah v Jugoslaviji, poleg tega pa je tudi v Štandrežu vedno več novih trgovin in zato vedno več konkurence.

Sovodnje: Tako promet kot tudi položaj dolžnikov je ostal nespremenjen v primerjavi z letom 1966.

Gabrje: Po poslabšanju prometa leta 1966 se je lani položaj nekaj izboljšal. Odjemalci so še vedno precej dolžni, ker hodijo z gotovino nakupovat v Jugoslavijo, v domači poslovalnici pa kupujejo na knjižico.

Vrh:: Tu je morala zadruga lansko leto ukiniti svojo poslovalnico in jo je prepustila svojemu bivšemu uslužbencu Jožkotu Černicu. Poslovodkinja, njegova žena, ni mogla več opravljati poslov ter je odpovedala službo. Ker zaradi premajhnih dohodkov nihče drug ni hotel prevzeti tega dela, je bila taka rešitev edino možna in 30. junija lani je novi lastnik prevzel trgovino v svojo režijo.

Obračun za lani, ki ga je predložil ravnatelj zadruge Bernard Bratoš, izkazuje 351.493 lir čistega dobička. Kosmatega dobička je bilo 10.9 milijona, upravni stroški pa so znašali 10.6 milijona lir; od tega je šlo za osebje in socialne dajatve 6.8 milijona lir. Vrednost blaga je znašala 6.7 milijona, vrednost premičnin in nepremičnin pa 4.1 milijona. V skladu za odpravnine uslužbencem se je nabralo 5.6 milijona.

Člani so sprejeli na znanje gornje podatke ter obračun soglasno odobrili. Sprejeli so tudi sklep, naj gre ves dobiček v rezervni sklad, da bi se tako podjetje nekoliko okrepilo.

Pri debati so nekateri vprašali za pojasnila ter se pomenili tudi o bodočem delu in načrtih upravnega odbora. Vsem je odgovoril predsednik Marušič in pa ravnatelj Bernard Bratoš.

Zborovanje uslužbencev CO-OP v Gradiški

Danes popoldne ob 15. uri bo v Gradiški enotno zborovanje uslužbencev CO-OP z Goriškega, na katerem bodo proučili namero vodstva te zadružne ustanove, ki namerava odpustiti 15 poslovodij in prodajalcev po nekaterih svojih poslovalnicah na Goriškem.

Urnik trgovin za velikonočne praznike

Pokrajinska zveza trgovcev sporoča, da bodo trgovine na Goriškem obratovale za velikonočne praznike po naslednjem urniku:

V soboto, 13. aprila: vse trgovine bodo odprte zvečer do 20. ure; pekarne in mlekarne bodo razdeljevale kruh in mleko tudi za naslednji dan.

Velika noč 14. aprila: vse trgovine bodo ves dan zaprte.

Ponedeljek, 15. aprila: Trgovine bodo ves dan zaprte z izjemo pekarn in mlekarn, ki bodo obratovale dopoldne samo za prodajo kruha in mleka. Tudi cvetličarne bodo odprte od 8. do 13. ure.

Prvo volilno zborovanje v Tržiču

Na Trgu republike v Tržiču je bilo včeraj ob 18. uri prvo volilno zborovanje. Za komunistično stranko je govoril senator Adamili o aktualnih notranjih in zunanjih problemih.

PISMO UREDNIŠTVU

Izletniki pretepli otroka v Jamljah

Njegovo mater, ki ga je hotela rešili, pa so ozmerjali s «ščavo»

Spoštovani urednik,

v Jamljah se je v nedeljo zgodil neverjeten primer, ki je razburil vso vas. Neki izletnik iz Trsta je pretepel nekega našega otroka, mater pa, ki je tepež videla ter hotela otroka rešiti, je ozmerjal s «ščavo».

Vsa stvar se je začela blizu vasi. Skupina Tržačanov je prišla na izlet ter se začela igrati na nekem travniku. Njegov gospodar je poslal sina, ki jih je prepričal, da so se odstranili, vendar so se ustavili na sosednjem. Vaški otroci, ki so vzgojeni v ljubezni do narave ter vedo, da ne smejo skakati po travniku, so jih najprej pozvali naj gredo proč, potem pa so jih začeli obmetavati s kamni, izletniki pa so jih lučali nazaj. Potem so začeli otroke zasledovati peš in z avtomobilom. V zgornjem delu vasi so nekega otroka ujeli ter ga tako pretepli, da v ponedeljek ni prišel v šolo. Njegova mati, ki je ravno takrat prišla od popoldanske molitve, je vse to opazila ter hotela otroka rešiti, vendar je izletnik otroka še kar naprej tepel, njo pa ozmerjal s «ščavo», češ da «naj gre v Jugoslavijo, od koder je prišla.» Mati in napadalec sta potem odšla na karabinjersko postajo, kjer pa ne vem, kaj so uredili.

Dogodek je v naši vasi povzročil val hudega ogorčenja, saj ne gre samo za povzročanje škode na travniku, ki začenja ravno sedaj zeleneti, ampak gre tudi za dejanski pretep otroka, ki v ponedeljek ni prišel v šolo, ter zmerjanje pripadnika nekega naroda, se pravi, da gre za dejanja, ki so kazniva po kazenskem zakoniku ter upam, da bodo kršitelja zavoljo tega tudi sodno preganjali.

Zaključil bi s priporočilom nekaterim tržaškim «izletnikom», da je v teku akcija — če to sploh vedo — za zaščito Krasa in naj se zaradi nje kakor tudi zaradi očuvanja pridelka ne podijo po kmečki posesti ter spoštujejo tujo lastnino, kakor bi verjetno sami od drugih zahtevali, da spoštujejo njihovo.

S spoštovanjem.

(sledi podpis)

Pri čiščenju oken se je ponesrečil

Z avtom Zelenega križa so pripeljali včeraj okrog 11. ure v goriško civilno bolnišnico 62-letnega Roka Jakina iz Pevme, Ul. generale Chinotto 16, ki so mu zdravniki ugotovili zlom desnega zapestja ter so ga pridržali na zdravljenju.

Jakin je povedal, da je doma čistil okna, ko mu je spodrsnilo ter je pri padcu dobil navedeno poškodbo.

BROŠURA Z ZBIRKO ČLANKOV

O srednjeevropskem srečanju v Gorici

V njej so objavljeni tudi članki Primorskega dnevnika in drugega slovenskega tiska

V posebni brošuri je izšla te dni zbirka člankov, ki so jih objavili razni dnevniki in revije o drugem kulturnem srečanju «Mittelevrope», ki je bilo, kot prvo, na Goriškem gradu. Zbirko sta uredila in pripravila Gianni Ciuffarin in Luigi Cargnel, uvod pa ji je napisal Pasquale De Simone, ravnatelj goriške revije «Iniziativa Isontina», ki je bila organizator srečanja. V uvodu poudarja De Simone važnost prispevka, ki ga je dal tisk za uspeh tega važnega mednarodnega kulturnega srečanja, s svojimi članki in komentarji, ki so v tej zbirki dobili še večji poudarek in pomen.

Med raznimi dnevniki in časopisi, ki so vključeni s svojimi članki v zbirko, je tudi več slovenskih; naj med njimi omenimo naš «Primorski dnevnik», dalje so tu Goriška srečanja, «Matajur», «Mladina», in «Delo», ki so dali primeren poudarek temu kulturnemu srečanju v Gorici.

Delo podpornega društva

Upravni odbor Podpornega društva za Goriško je imel prejšnji večer sejo, na kateri so obravnavali tekoče probleme društva. Odobrili so pet prošenj za podporo ter nakazali prosilcem manjše zneske kot pomoč za bližnje velikonočne praznike.

Ob tej priliki je bil govor tudi o pripravi občnega zbora, ki bo po vsej verjetnosti v maju. Vendar pa točen datum še ni bil določen.

VESTI IZ TRŽIČA

Sindikati pri županu zaradi problema Solvay

Danes popoldne ob 16.30 se bodo sindikalni predstavniki CGIL, CISL in UIL sestali na županstvu v Tržiču z županom Romanijem, da bi ponovno proučili problem kemične tovarne Solvay. Kot znano je minister za trgovino Andreotti sporočil županu Romaniju, da bo posredoval pri vodstvu tovarne v Belgiji, da bi čimprej sklicali sestanek prizadetih partnerjev v Rimu ter se pomenili o načinu, kako preprečiti zaporo tovarne Solvay v Tržiču, pri kateri vodstvo podjetja še vedno vztraja.

Tudi deželna tajnika PSU Devetag in Fortuna sta v zadevi zainteresirala tri socialistične prvake: Nennija, Pieraccinija in Tanassija, ki so obljubili svoje zanimanje, da zagotovijo delavcem te tovarne ohranitev dela in zaslužka.

Še nič sledu o vlomilcu v gostilno «Pri Mirkotu»

Policija je prišla tudi včeraj na ogled v gostilno «Pri Mirkotu» v Grojni, kjer je v soboto zvečer neznanec grozil gospodarjevemu bratu s pištolo in odnesel 62 tisoč lir gotovine. Vendar ni odkrila, kakor se zdi, nobenih novih znakov, ki naj bi pomagali priti na sled vlomilcu. Domačini in sosedje vsekakor želijo, da bi se posrečilo spraviti za zapahe nepovabljenega nočnega obiskovalca in vse druge njegove pajdaše, ki se v zadnjem času vedno češče pojavljajo tudi na Goriškem ter ogrožajo varnost mirnih domačinov.

Globe mestnih stražnikov v Gorici

Mestni stražniki v Gorici so v preteklem mesecu marcu predpisali 425 glob za razne prekrške. Od teh jih je velika večina, 410, za prekrške proti cestnemu pravilniku, 11 za prekrške proti mestnemu pravilniku, tri zaradi psov in 1 za kršitve predpisov za reklamo.

Mestni konjederec je v istem mesecu polovil 20 psov, ki so se klatili brez gospodarja.

Trska v oko

Včeraj je zopet pritisnil mraz tudi v Gorici in nekaj pred 20. uro je tudi 45-letni Valentino Mughelli iz Gorice na Placuti štev. 2 vzel sekiro, da bi pripravil malo drv in zakuril v štedilniku. Pri sekanju pa mu je odletel kos trske v oko ter ga ranil. Odpeljali so ga v goriško civilno bolnišnico kjer so mu zdravniki ugotovili rano na levem očesu ter ga pridržali na opazovanju.

Kino

Gorica

VERDI. 17.00: «Carnet per un morto», J. C. Berek in M. Tolo. Francoski kinemaskope v barvah.
CORSO. 17.00: «Dio non paga il sabato», Larry Ward in D. Iliozzi. Kinemaskope v barvah.
MODERNISSIMO. 17—22: «Le professionisteˮ, Satoko Kasai in Jumiko Nogawa. Japonski kinemaskope v barvah. Mladini pod 18. letom prepovedan.
CENTRALE. 17.00: «La congiura di spie», L. Jordan in S. Berger. Barvni film.
VITTORIA. 17.15-21.30: «Detective's story», P. Newman in L. Bacall. Ameriški kinemaskope v barvah; mladini pod 14. letom prepovedan.

Tržič

AZZURRO. 17.30—22: «Segretissimo», G. Scott in M. Konopka. Kinemaskope v barvah.
EXCELSIOR. 16—22: «Per favore non mordermi sul collo». Barvni film.
PRINCIPE. 17.30—22: «Privilege», P. Johns, J. Shrimpton. Barvni film.

Ronke

EXCELSIOR. 19—21.30: «Sandokan contro il leopardo di Sarawak», R. Danton, G. Madison in F. Bettoia. Barvni film.
RIO. Zaprto.

DEŽURNE LEKARNE

GORICA

Danes ves dan in ponoči je odprta lekarna S. GIUSTO; na Korzu Italija 244 — tel. 35-38.

TRŽIČ

Danes ves dan in ponoči je odprta lekarna «ALLA SALUTE» dr. Fabbris — Ul. Cosulich 177 — tel. 72-973.

RONKE

Danes ves dan in jutri je odprta lekarna «ALL'ANGELO» S. Olivetti, Ul. Roma 22 — tel. 77019.

šport šport šport

NOGOMET — POKAL VELESEJEMSKIH MEST

Bologna je izločila Vojvodino

Jugoslovani v prvem polčasu niso izkoristili svoje premoči

VOJVODINA — BOLOGNA 0-2 (0-0)

VOJVODINA: Pantelić; Stamenski, Vučinić (Radović); Zemko, Brzić, Nestički, Savić (Marinković), Radosav, Nikezić, Trivić, Djodjic.

BOLOGNA: Vavassori; Furlanis, Ardizzon; Guarneri, Janich, Fogli; Turra, Bulgarelli, Clerici, Haller, Pace.

SODNIK: Marschall (Nemčija).

GOLA: V d.p. 4' Pace, 42' Clerici.

GLEDALCEV: 12.000.

KOTI 7-2 za Vojvodino.

Bologna si je priborila zmago v Novem Sadu povsem zasluženo. V tem povratnem četrtfinalu je po izidu 0-0 iz prvega srečanja osvojila obe točki in se je tako uvrstila v polfinale, kjer bo njen nasprotnik madžarska enajsterica Ferencvaroš iz Budimpešte.

Prvi del srečanja je povsem pripadal Vojvodini, ki je s hitro igro skušala zmesti nasprotnike. Ti so se pa branili zelo uspešno, od časa do časa so sprožili tudi nekaj nevarnih protinapadov. Italijani so se v tem delu igre predstavili z odlično obrambo, ki je tako tesno varovala svoja vrata, da ni bil Vavassori skoraj nič zaposlen.

V drugem polčasu so v začetnih minutah domačini zopet silovito pritisnili na nasprotno polovico igrišča, toda njihovi napadi so kmalu popustili in pobudo so prevzeli gostje. Zlasti po prvem prejetem golu je domača enajsterica zgubila jasen koncept svoje igre in italijansko moštvo je dobilo več prostora za manevriranje, kar je privedlo 3 minute pred koncem tekme še do drugega gola. Najbolj zaslužni za zmago Bologne so bili Bulgarelli, Clerici, Haller in Guarneri.

* * *

V Leedsu je v povratnem četrtfinalu tekmovanja za pokal velesejemskih mest domači Leeds United odpravil Glasgow Rangers z 2:0 in se uvrstil v višje kolo.

Mladinski turnir UEFA

Na mednarodnem mladinskem turnirju evropske nogometne zveze so dosegli včeraj te izide:

V Cannesu: Jugoslavija - Zah. Nemčija 1:0 (0:0)
v Toulounu: Italija - Češkoslovaška 2:0
v Montecarlu: Madžarska-Vzhodna Nemčija 4:1
v Aix en Provence: Škotska - Švica 4:0.

MLADINSKI POKAL MENON

Zopet poraz mladih Brežanov

Enajsterica se še vedno ni zlila v enotno celoto

BREG — S. SERGIO 0-3 (0-1)

BREG: Žerjal; Slavec, Gerli, Opara, Bandi, Čuk; Slavec I., Čok, Krmec V., Kocjan, Krmec M..

S. SERGIO: Mervich; Valente, Coscia; De Gioia, Fornasaro, Visintin; Dolli, Vunish, Mirabile, Delezotti, Drioli.

STRELCI: v 37' p.p. Žerjal avtogol, v 10' d.p. Drioli, v 35' d.p. Mirabile.

KOTI: 2-2.

SODNIK: Sambo.

Svojeglavost je tudi tokrat drago stala mlade Brežane. Tudi sedaj so se na igrišču ponavljale iste napake kot v prejšnjih srečanjih. Enajsterici manjka povezave in skupne igre. Velike luknje so Brežani pokazali v obrambi, poleg napada, ki je že itak znan po svoji neučinkovitosti je popolnoma odpovedale tudi sredina igrišča, ki je bila stalno v rokah nasprotnikov. Iz splošne sivine lahko izvzamemo le Čuka, ki je bil v p. polčasu steber obrambe in Krmeca V., ki je v skladu s svojimi zmožnostmi bil pobudnik večine napadov plavih. Ostali pa so zaigrali pod svojimi zmožnostmi. V začetnih akcijah je ekipa pokazala, da boljši nasprotnik ne bo razpolagal z njo samovoljno; predvajala je lep in zadovoljiv nogomet; pritisnila je goste v obrambo, ter pričela bombardirati Mervicheva vrata. Toda gostje so se kmalu prebudili in Brežanom je pričela trda presti. V njihovih vrstah je zavladala zmeda in njih obramba je večkrat nevarno zanihala. Isto se je ponovilo v drugem polčasu. Lep in hiter začetek, toda potem ko jim je sodnik razveljavil popolnoma pravilen gol, so Brežani ponovno popustili, kar so seveda Tržačani takoj izkoristili. Glavne akcije so se vrstile tako: V 2' hitra akcija Brega, oster strel Krmeca V., a Mervich je ubranil. V 12' je ubranil Žerjal Delezottijev strel iz bližine. V 35' je streljal Vunish kot, Žerjal je žogo odbil naravnost v mrežo. V 39' je zgrešil Žerjal poseg in Delezotti je zastreljal ugodno priložnost. V 1' d.p. akcija Brega, ki jo je zaključil Kocjan z lahnim strelom. V 10' je podvojil rezultat Drioli po protinapadu. V 28' silovit strel Slavca I., ki konča nad prečko. V 35' (ponovno iz protinapada) je postavil Mirabile končni rezultat.

OBVESTILO

ATLETSKI ODSEK ŠZ BOR

obvešča tekmovalke in tekmovalce, da je občinski stadion Valmaura v Trstu odprt za treninge vsak dan razen sobote od 16. ure dalje.

KOŠARKA — MOŠKA B LIGA

Izredna zmaga Italsiderja

ITALSIDER TRST — SPLÜGEN BRÄU 60:55 (25:20)

ITALSIDER: Cavazzon 23, Mocenigo 11, Rupucht 7, Pozar, Simsig,Dalla Costa 4, Grancini, Pilon 5, Porcelli 10, Moreni.

SPLÜGEN BRÄU: Ponton, 7, Bisesi, Krainer 10, Cornelli 2, Polognatto 1, Mediot 15, Mauri 14, Michelini 2, Meneghel 4, Del Ben.

SODNIKA: Brunetti in Pressanto iz Vicenze.

Italsider je realiziral 26 prostih metov od 32, Splügen Bräu pa 15 od 26.

Zelo napeta in zanimiva tekma med Italsiderjem in Splügen Bräu se je zaključila z zmago Tržačanov, ki so v zadnjih petih minutah nadomestili razliko 12 točk. Skoraj neverjetno je, kako je goriška ekipa, ki jo sestavljajo izkušeni igralci, dovolila, da so ji nasprotniki iztrgali iz rok gotovo zmago. Dovolj bi bilo, da bi Splügen vodil žogo do meje tridesetih sekund in bi že obdržal svoj naskok. Po drugi strani pa gre priznanje domačinom, ki so z agresivnim posegom zmedli nasprotnike, da so zgrešili nekaj usodnih podaj in zamudili več ugodnih priložnosti.

Splügen Bräu je ponovno dokazal, da zelo zaostaja za Biancosartijem ali Snaiderom, ekipama, ki sta na višini A lige. Prihodnje leto bo morala ojačiti svoje vrste z novimi igralci, če resno računa na povratek v A ligo.

V prvem polčasu je Italsider z odlično obrambo zapiral pot do koša in prisilil Goričane, da so metali od daleč, kar se je gostom splačalo, dokler sta se i Mauri i Mediot odlikovala s točnostjo. Ko je pa nastopila kriza, je Italsider izrabil priliko, da je povedel in zaključil prvi del tekme s 5 točkami naskoka.

Ko so se Goričani vrnili na igrišče, se je zdelo, da bo Tržačanom huda predla. Ponton je krasno koordiniral napad svojih, ki so kmalu izenačili in nato prešli v vodstvo po zaslugi Maurija. Kot smo že rekli, so v 15' dosegli 12 točk razlike. Tedaj je trener Magrini prosil za time out in sklenil izvesti pressing. Umestna poteza tržaškega trenerja je zlomila odpor gostov. Z vseh strani sta Cavazzon in Mocenigo prodirala do koša, Porcelli je prestregel več žog in je v zadnjih minutah izsilil nekaj osebnih prekrškov. Realiziral je 5 prostih strelov od 6 ter tako dokončno zapečatil usodo Goričanov. Med splošnim in navdušenim odobravanjem občinstva je sodnik zažvižgal konec tekme.

Adrijan Zavadlal

KOŠARKA

1. jug. košarkarska liga

Zadar prvak 1968 Olimpija je druga

V Jugoslaviji so zaključili v nedeljo 24. državno moško košarkarsko prvenstvo 1. lige. Letos so to tekmovanje prvič odigrali v dvoranah, medtem ko so v prejšnjih sezonah nekatera moštva igrala tudi na odprtih igriščih.

Pravkar minulo prvenstvo je bilo izredno zanimivo in napeto. Prav do zadnjih srečanj ni bilo mogoče z gotovostjo ugotoviti ime novega državnega prvaka. Končno pa je neposredno srečanje med obema glavnima kandidatoma le odločilo, da bo naslov leto dni ostal v Zadru. Zadrčani so zmagali v tem prvenstvu povsem zasluženo. Bili so boljši od vseh nasprotnikov.

Drugo mesto je pripadlo ljubljanski Olimpiji, ki je letos imela več težkih problemov. Predvsem so pri tem moštvu še vedno opazne posledice menjave generacije, med številnimi novimi mladimi talenti pa je močno izstopal Ivo Daneu, kateremu gre — skupno s trenerjem Pavlovičem — največ zaslug za osvojitev mesta podprvaka.

V dramatični bitki za obstoj v ligi sta omagala Borac in Mlada Bosna, ljubljanski Slovan pa si je ohranil mesto med najboljšimi bolj po zaslugi svojega someščana Olimpije, kot po lastni, saj je Olimpija v zadnjem kolu premagala neposrednega Slovanovega konkurenta za izpad Borca.

Izidi zadnjega kola prve zvezne jugoslovanske moške košarkarske lige.

Radnički — Zadar	59:72
Partizan — Beograd	75:67
Ml. Bosna — Jugoplastika	73:77
Željezničar — C. zvezda	58:56
Borac — Olimpija	77:81
Slovan — Lokomotiva	87:88

KONČNA LESTVICA

Zadar	22	19	3	1861	1557	38
Olimpija	22	18	4	1975	1734	36
C. zvezda	22	14	8	1904	1635	28
Partizan	22	14	8	1885	1777	28
Lokomotiva	22	12	10	1878	1815	24
Jugoplastika	22	12	10	1759	1724	24
Beograd	22	10	12	1776	1807	20
Radnički	22	9	13	1827	1870	18
Željezničar	22	9	13	1668	1736	18
Slovan	22	8	14	1642	1840	16
Borac	22	7	15	1719	1872	14
Ml. Bosna	22	0	22	1522	2049	0

ŠAH

SINOČI V TRSTU

Pd Cankar premagal Pd Prešeren 10,5:5,5

Sinoči sta se v meddruštvenem šahovskem srečanju pomerila v Trstu v prostorih Pd Cankar ekipi Pd Prešeren iz Boljunca in domačega Cankarja. Pobudo za to srečanje je dalo šentjakobsko društvo in Boljunčani so se prav radi odzvali. Barve Cankarja so branili Hrvatin, Koren, Jankovič in Pahor, za Prešerna pa so igrali Ota, Kuret, Sancin in Pečenik. Rezultati so bili naslednji: Hrvatin - Ota 1:0, Koren-Kuret 0,5:0,5, Sancin-Jankovič 1:0, Pahor-Pečenik 1:0, Hrvatin-Kuret 0,5:0,5, Koren-Ota 1:0, Jankovič-Pečenik 1:0, Sancin-Pahor 1:0, Hrvatin-Pečenik 1:0, Jankovič-Ota 0,5:0,5, Kuret-Pahor 1:0, Koren-Pečenik 1:0, Ota - Pahor 1:0, Koren - Sancin 1:0, Hrvatin-Sancin 1:0, Jankovič-Kuret 1:0.

Lestvica posameznikov: Hrvatin (C) in Koren (C) 3,5 točke, Jankovič (C) 2,5, Kuret (P) in Sancin (P) 2, Ota (P) 1,5, Pahor (C) 1 in Pečenik (P) 0 točk.

Povratno srečanje bodo odigrali 16. t. m. v Boljuncu.

STEFAN OLIVIER

NOVI ŠEF

5.

«Ne kot ti,» je rekla.

Neugebauer je molčal in gledal v skodelico.

«Bo jutri operiral?»

«Ne... ne, nikogar še ne pozna. Treba ga je uvesti... v vrsto stvari. Ne, ne bo operiral.» Strmel je predse. Bil je utrujen.

«To se mi zdi čudno.»

«Kaj je čudno?»

«Da ne bo operiral.»

«Kaj je to čudnega?» jo je razdraženo vprašal. «Povedal sem ti, da se mora najprej uvesti.»

«Ti ne bi nikoli tako delal,» je odgovorila.

Neugebauer je molčal. Spomnil se je na operacijsko sobo, na njene hladne, bele stene. Videl je ozko mizo, vonjal suh, z etrom prepojen zrak. Tihe roke so se mu zdele tako blizu, pari oči so s svetili med čepico in masko. Imela je prav. Sam ne bi izpustil niti ene teh napetih ur.

«To je res čudno,» je ponovila.

«Ne boš se dolgo čudila.» Zasmejal se je in jo pogladil po roki. «Gotovo bo začel v četrtek, potem bo tvoj stari mož opravil.»

* * *

Toda Feldhusen tudi v četrtek ni začel.

Seznanil se je že z vsemi kotički svojega oddelka, imel razgovore z uslužbenci, skrbel za pisarniško poslovanje in spoznal vse pacientke. Povsod so se čudili njegovemu spominu. Njegov ugled je rastel; rastel je njegov vpliv; njegova knjiga pacientov se je polnila. Pacientke so bile nanj nore.

Toda operiral ni.

Čeprav je bil priljubljen in čeprav so ga cenili, je nekaj manjkalo, da bi ga povsem sprejeli. Manjkalo je nekaj, kar lahko zdravnik doseže le v operacijski sobi, z nožem v rokah na ozki meji med življenjem in smrtjo, kjer ne morejo besede nikoli popraviti napake. Feldhusen je to vedel, toda pred izpitom se je obotavljal in ga odlagal.

Toda končno je prišel dan, ko ga ni mogel več odložiti. Odhod šefa zdravnika je bil že skoraj končan in dolga vrsta belih plaščev se je razšla po hodnikih. Samo Neugebauer, operater dr. Krüger in nadstropna sestra Waltraudt so ostali s Feldhusnom.

V zadnjo sobo na koncu hodnika so prejšnji dan namestili Marianne Maurer.

Neugebauer je potrkal in odprl vrata. Vstopil je za Feldhusnom, za njim sta vstopila dr. Krüger in sestra. Vanje so zrle Mariannine otroške oči. K postelji je stopil Feldhusen.

«Dobro jutro,» je vedro pozdravil, nato pa se je obrnil k Neugebauerju. «Tukaj bi lahko organizirali lepotno tekmovanje, doktor.» In potem k Marianni: «Kako vam je všeč tukaj, gospa Maurer? Je vse v redu?»

«Dobro,» je odgovorila Marianne, «čisto dobro.»

«Tako je prav.» Ko jo je spet pogledal, se je jamica v njegovi bradi poglobila. «No, doktor Neugebauer, zakaj je morala gospa Maurer zapustiti moževo posteljo in mizo?»

Neugebauer mu je tiho nekaj razlagal. «O pacientki sem vam govoril predvčerajšnjim,» je nato spregovoril glasneje.

«Da, da, seveda. Vem. To je vse precej enostavno.» Feldhusen je sedel na rob Mariannine postelje in jo prijel za roko. «V četrtek bomo pogledali. Upam, da se ne bojite.»

«Ne, profesor,» je zaupljivo odgovorila Marianne.

«Doktor,» se je zasmejal Feldhusen, «samo doktor. Ni razloga, da bi se bali. V četrtek opoldne bom prišel in vas vprašal, če je bilo hudo.»

Zbrala je ves svoj pogum. «Ali me boste operirali vi, doktor?»

Le delček sekunde je zamrl smeh na njegovem obrazu, a tega ni nihče opazil. Ali me boste operirali vi? Štirje so to slišali.

«Do - bro, moja draga gospa,» je potegnil besede. «Vi ste pacientka dr. Neugebauerja. Za vas skrbi, kot da je vaš zakoniti varuh. Ugotovil je, kaj je narobe. Zares mu moramo pustiti zadoščenje, da vas napravi spet zdravo. Ali ne mislite tako?»

Točno isto je rekel v sobi 210, si je mislil Krüger. Petsto mark, si je mislil Neugebauer. Privatna pacientka. Mož arhitekt. Oče gradbeni podjetnik. Petsto mark. Zadnji obrok za pohištvo in še nekaj bi ostalo. Ali bo spustil to skozi svoje prste?

«Da, seveda,» je zašepetala Marianne. Bila je v hudi zadregi. «Mislila sem samo...» Umolknila je. Vse je bilo tiho. Neugebauer, Krüger, sestra Waltraudt — vsi so molčali. Feldhusnu je bilo zelo nerodno.

‚Ali me boste operirali vi, doktor?'

Odloži, je pomislil. Odloži, vsaj še enkrat. Napravil bom to, začel bom. Seveda, začel bom. Le malo še počakaj, samo nekaj dni, le še kak dan. In ne sme biti privatna pacientka.

Da bi pridobil čas, je vprašal po njenih simptomih. Otipaval je trebuh, videl belo kožo, v katero naj bi zarezal prihodnji dan. Z veselim nasmehom je vstal: «Na vsak način bom zraven. Ne bojte se. Vse bo v redu.»

Marianne je prikimala, rekla pa ni ničesar.

Dva moža sta čakala pred Mariannino sobo. Feldhusen je takoj uganil, kdo sta, nič ju ni bil vesel.

Mož Marianne Maurer je bil neroden kot mlad fant. Drugi mož je bil močan, hodil je počasi. Feldhusen je opazil močno brado in obraz, na katerem ni bilo prostora za smeh.

«Moj tast, gospod doktor,» je tiho spregovoril Maurer, «midva...»

«Dobro jutro, doktor,» je spregovoril Jensen, kakor da njegov zet ni ničesar rekel. Njegov globoki glas je kar bobnel po hodniku. «Rad bi spregovoril z vami, če je mogoče.»

Feldhusen je videl, da se temu človeku ne more izogniti. Niti zdaj niti kasneje. To je bil Jensen. Bivši zidar, zdaj pa največji gradbenik v mestu. Šef svoje družine in podjetja. Njegova volja je bila zakon.

«Gotovo, gospod Jensen. Pravkar smo končali. Prosim, vstopita, gospoda. In vi tudi, Neugebauer. Hvala vam, Krüger, hvala, sestra Waltraudt.»

Krüger in sestra sta gledala za njimi «Ali bo operiral?» je vprašala.

«Mislim, da bo moral,» je odvrnil Krüger. «Želel je samo prizanesti občutljivemu Neugebauerju. Zdaj pa bo sprejel, čeprav ne rad, in pobral petsto mark.»

«Zdi se mi, da je že čas,» je rekla. «ko mislim o ‚starem možu'...»

Zarežal se je. «Ste našli steklenico piva, ki sem jo pustil v hladilniku, sestra?»

«Vi, alkoholik!» je dejala, toda besedi nista zveneli neprijazno.

* * *

Zdaj so štirje možje sedeli v pisarni, ki ni bila več Neugebauerjeva. Pod Jensenovo težo je škripal naslonjač.

«Prepričan sem, da bosta razumela, gospoda,» je rekel Feldhusen, «ne bi rad, da te operacije ne bi opravil dr. Neugebauer.» Nasmehnil se je in se obrnil k Jensenu. «Vi tudi ne bi hoteli končati zgradbe, ki jo je začel nekdo drug.»

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6, II., TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA: GORICA: Ulica 24 Maggio 1/I, Telefon 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV. FRANČISKA št. 20 — Telefon 37-338, 95-823 — NAROČNINA: mesečno 800 lir — vnaprej, četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir, celoletna 8.100 lir SFRJ posamezna številka v tednu in nedeljo 50 para (50 starih dinarjev), mesečno 10 din (1.000 starih dinarjev), letno 100 din (10.000 starih dinarjev) — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za SFRJ: ADIT, DZS, Ljubljana Stari trg 3/1., telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani — 501-3-270/1 — OGLASI: Cena oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno-upravni 250, osmrtnice 150 lir — Mali oglasi 40 lir beseda — Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri upravi. — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana» — Odgovorni urednik: STANISLAV [illegible] — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst